

Veco cilvēku potēšanai vakcīnas nav saņemtas

Mārtiņš gan teica, ka ar gripu nekad neesot slimojis, tomēr būtu ar mieru vakcinēties. Viņa vēcumā jāpotējs par maksu. Taču zēns nejūtas vesels, klepo. Ģimenes ārstei Lidijai Kuzminai šķaukošu un klepojošu pacientu pašlaik vairāk nekā to, kas ierodas potēties. Veselajiem vakcīnas saņemšanai noteikts īpašs laiks – pēcpusdienas otrdienās. Foto: A.Stepanovs

Valsti konstatēti pirms gripas gadījumi. Vienu daļu sa biedrības šāda informācija atstāj vienaldzīgus, jo cilvēki ievēro veselīgu dzīvesveidu, nodarbojas ar fiziskām aktivitātēm, lieto kvalitatīvu pārtiku un kopš dzimšanas ir veselīgi. Otri bailojas un uztraucas, jo no iepriekšējo grodu pieredzes zina, cik nepatīkami nolikties slimības gultā. Medicīnās speciālisti prognozē, ka lielāka saslimstība ar gripu iespējama janvāri un februārī. Šogad palielinājies arī to cilvēku skaits, kas pieņem pretgripas potes, lai pāsargātos no parastās gripas, kā arī palielinātu organizma aizsargspējas iespējamās putnu gripas draudu gadījumā.

Kā jau informēts, valdība oktobra beigās pieņema lēmmumu par valsts budžeta līdzekļiem apmaksāt vakcīnas bērnu līdz septiņu gadu vecumam, kā arī to cilvēku, kas pārsnieguši 65 gadu sliksni, vakcīnesanai. Bez maksas vakcīnas pret gripu paredzētas arī speciālo profesiju pārstāvjiem: medikiem, policijas, ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbiniekiem. Bērnu

bezmaksas vakcīnesana sākās 15. novembrī, bet gados veco cilvēku bezmaksas potēšanu bija paredzēts uzsākt 5. decembri. Tomēr vakardien reālitate bija tāda, ka 65-gadīgie un vecāki sirmgalvji velti griezās pie saviem ģimenes ārstiem, jo tie nebija saņēmuši vakcīnas.

Savukārt mazo bērnu potēšanas raitu norisi kāvē tas, ka tā notiek laikā, kad jau tāpat izplatījušies dažādu elpošanas ceļu slimību virusi, un potēšana var turpināties līdz 20. decembrim.

Par to «Novadnieks» pārliecīnājās sarunā ar ģimenes ārstei Lidiju Kuzminu Preiļos, kuras aprūpē daudz bērnu. Bez maksas vakcīnu saņēmis 31 bērns līdz septiņiem gadiem, stāstīja daktere. Bērnu potēšana turpināsies līdz 20. decembrim. Vakardien, 5. decembri ārstei vajadzēja potēt arī pieaugušos, taču viņas rīcībā nebija nevienas bezmaksas vakcīnas pieaugušajiem. Bērnu un pieaugušo vakcīnas atšķiras pēc devām. Pašiem mazākajiem – no gada līdz trīs gadu vecumam vakcīnesana pret gripu mazo devu dēļ pat notiek atkārtoti.

Bezmaksas potēšana sokas

slikti, jo bērni slim, teica ārste. Viņasprāt, akciju vadītājs uzsākt agrāk. Slimus bērnus ar temperatūru, klepojošus un ar sāpošiem kakliem potēt nedrīkst. Uz pieņēšanu katru dienu šeit ieradās desmitiem bērnu, un tikai pēdējās dienās virusu saslimšanas pierimst, stāstīja ārste. Arī periodā pēc pārīcīstas slimības potēšana nav pieļaujama. Savukārt viena daļa – vismaz 50 bērni saņēmuši maksas potes vēl pirms tam, kad tika izsludināta bezmaksas vakcīnesanas akcija.

Bērnu paredzētās vakcīnas ir pietiekami, tā nav izlietota, un potēšana var turpināties līdz 20. decembrim.

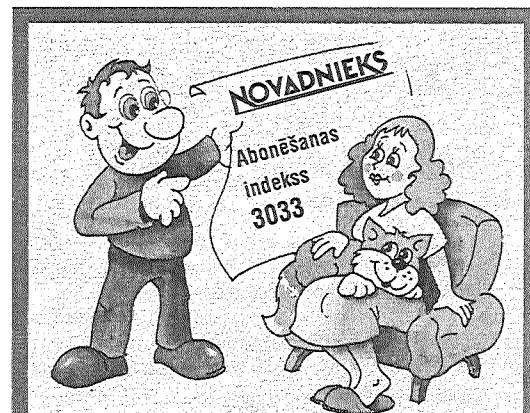
Par to, ka vecāki nevar izmantot iespēju bez maksas vakcīnet savus bērnus, jo akcija sākusies dažādu virusu slimību uzliesmojuma periodā, «Novadnieks» pārliecīnājās arī dažās sarunās. Kāda māte no Preiļiem, kas bija ieradusies pie ārsta ar mazo dēlenu, atzina, ka gaida, kad bērns būs vesels, un tad vedīs uz vakcīnesanu. To pašu apgalvoja arī Mārtiņš, kurš bija ieradies pie ārstes. Slimības sekojot viena otrai.

Tomēr, kā atzina ārste, ir daudz arī tādu vecāku, kas pret potēšanu izturas piesardzīgi. To laikraksta žurnālistiem apstiprināja arī kāda citā mazuļa māte, kas gaidīja uz pieņēšanu. Es negribu vakcīnet savu divgadīgo mazuli, teica kāda preiliete, jo esmu dzirdējusi ne visai labas atsauksmes.

Ģimenes ārste Luboba Kiršanova vakardien stāstīja, ka pieaugušo potēšanu uzsāks ne agrāk kā 9. decembri, jo paredzēts, ka tikai 8. decembri valsti būs pieejama bezmaksas pretgripas vakcīna. Iedzīvotāji zvana un interesējas par potēšanos nepārtrauktī, mums viņiem nākas atteikt, stāstīja ārste. Neesot arī maksas vakcīnu, un visiem gribētājiem jāatsakot.

To, ka rajonā nav vakcīnu bezmaksas potēšanai, apstiprināja arī Vāsts aģentūras Saiedrības veselības aģentūras Rēzeknes filiāles Preiļos epidemioloģe Daina Pliča, solot, ka tās saņems 8. decembri. Pēc tam varēs uzsākt veco cilvēku un speciālo iedzīvotāju grupu vakcīnāciju.

L.Rancāne

Savu laikrakstu «NOVADNIEKS»

2006. gadam VARI ABONĒT vīsās «Latvijas Pasta» nodalās, pie lauku pastniekiem, jaikraksta redakcijā Preiļos, Brīvības ielā 14, interneta mājas lapā www.novadnieks.lv sadalā «Abonēšana». Ērts abonēšanas veids tiek piedāvāts pensionāriem u.c. interesošiem — abonē laikrakstu sev tilkam — laika periodam, bet norēķinies ar atlīto maksājumu. To var veikt redakcijā vai pa tālr. 5307057.

ZINAS

Latvijas pašvaldību izpilddirektori gada sanāksme

Rajona padomes izpilddirektore Aina Pastore piedalījās Latvijas pašvaldību izpilddirektori gada sanāksmē Jelgavā. Izpilddirektoriem bija iespēja iepazīties ar Jelgas domes darbu, izstrādāto pilsētas attīstības stratēģiju, investīciju piesaisti uzņēmējdarbībai. Pašvaldību -pārstāvjiem tika sniegtā informācija par komunālās saimniecības darba organizēšanu, infrastruktūras sakārtošanu.

Aina Pastore «Novadniekiem» atzina, ka patīkami pārsteidzis Pieaugušo izglītības centra darbs, kurā ik mēnesi apmācības notiek 35 grupām 8 – 12 cilvēku sastāvā. Mūsdienīgi iekārtotās mācību klasēs, bibliotēkas un lasītavas telpas, ari visiem pieejamā virtuve ir labs nodrošinājums bezdarbnieku, darba meklētāju un ikvienu interesenta apmācībām.

Izpilddirektori nolika ziedus pie J. Čakstes pieminekla, apmeklēja sporta halli, kultūras namu, izstādes.

Gatavojas akreditācijai

Preiļu rajona vakara (maiņu) un neklāties vīdusskolā rit gatavošanās skolas akreditācijai, kura sāksies 12. decembrī. Pēdējo gadu laikā skolas kolektīvs ir ieguldījis lielu darbu mācību klašu labiekārtošanā, mācību procesa nodrošināšanā un skolēnu piesaistē. Ir izstrādāta skolas attīstības koncepcija ilgākam laika periodam. Skolā radītas visas iespējas, lai tie jaunieši, kuriem dažādu iemeslu dēļ nav iespējams mācīties pamatskolās vai vīdusskolās, varētu iegūt izglītību vakara (maiņu) un neklāties vīdusskolā.

Preiļos viesosies Taivānas pārstāvji ar dāvinājumu

12. decembrī Preiļos ieradīsies Taipejas (Taivānas galvaspilsēta) misijas vadītājs Metjū Li, kurš apmeklēs Preiļu 1. pamatskolu. Šādu informāciju «Novadniekiem» sniedza Preiļu novada domes priekšsēdētājs Jānis Eglītis. Latvijas un Taivānas vadītāju kontaktu rezultātā un ar 8. Saeimas deputātes Elitas Šņepstes starpniecību, kas darbojas parlamentārajā komisijā, Taipejas misija izteikusi vēlēšanos sniegt materiālu atbalstu Preiļu bērnu izglītošanā. Nemot vērā augsto Taivānas limeni informācijas tehnoloģiju jomā, runa iet par dāvinājumu naudas izteiksmē jaujas datortehnikas iegādei.

NACIONĀLĀS ZINĀS

Aprīt gads Kalviša valdībai.
Kas labs izdarīts?

Aprīt gads, kopš darbu sāka premjerministra Aigara Kalviša valdība. Pagājušā gada 2. decembrī Kalviša veido valdību Saeima apstiprināja ar vairāk nekā trīs ceļturdāļu atbalstu — «par» balsoja 75 deputāti, bet pret bija 23. Valdību veido četras partijas — «Jaunais laiks» (JL), Tautas partija (TP), Latvijas Pirmā partija (LPP) un Zaļo un zemnieku savienība (ZZS).

JL valdībā pārstāv seši ministri — aizsardzības ministrs Einars Repše, tieslietu ministre Solvita Āboltina, ekonomikas ministrs Krišjānis Karinš, izglītības un zinātnes ministrs Ina Druviete, īpašu uzdevumu ministrs e-pārvaldes lietās Jānis Reirs un īpašu uzdevumu ministrs sabiedrības integrācijas lietās — Ainārs Latkovskis.

TP valdībā arī ir seši pārstāvji — premjers Kalvišs, finanšu ministrs Oskars Spurdiņš, veselības ministrs Gundars Bērziņš, kultūras ministre Helēna Demakova, ārlieņu ministrs Artis Pabriks un reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministris Māris Kučinskis.

Zaļo un zemnieku savienību valdībā pārstāv zemkopības ministrs Mārtiņš Roze, vides ministrs Raimonds Vējonis un labklājības ministre Dagnija Staķe, bet Latvijas pirmo partiju (LPP) — satiksmes ministrs Ainārs Šlesers, bērnu un ģimenes lietu ministris Ainārs Baštiks.

Valdībā sākot darbu, LPP pārstāvis iekšlietu ministra amatā bija Ēriks Jēkabsons, bet šā gada 21. oktobrī viņš demisionēja, pamatojot savu atkāpšanos ar nepielikamo finansējumu iekšlietu jomai un sava vārda saistību ar Krievijā vajāto oligarhu Borisu Berezovski. Drīz pēc tam Jēkabsons izstājas no LPP un darbojas Saeimā kā neatkarīgais deputāts. Jēkabsonu iekšlietu ministra amatā nomainīja Dzintars Jaundžiekars, kurš iepriekš vadīja Saeimas Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās attīstības komisiju.

Sākot darbu, Kalviša veidotā valdība par galvenajiem uzdevumiem šim gadam deklarēja novērst krīzi veselības aprūpē, vidējā termiņā veidot salīdzinošu valsts budžetu, būtiski pazemināt inflāciju, uzlabot Latvijas tautsaimniecības konkurrēspēju, ratificēt Eiropas konstitūciju un pabeigt privatizāciju.

«Mums ir vajadzīgs uzrāviens, saņemšanās, otrs uzrāviens!» pirms stāšanās amatā uzrunā Saeimai sacīja Kalvišs. «Vai nav tā, ka, karojot vienam ar otru, nodarbinot vienam otru ar kompromatiem, dubļu strumēm un neticību, nelaujot strādāt, mēs esam karojuši ne tik daudz viens ar otru, cik ar savu valsti?» tad jautāja Kalvišs.

«Neatkarīgā Rita Avize» vaicā: — Kuru savu darbu uzskaņāt par vislabāko?

Ministru prezidents Aigars Kalvišs:

— Gada laikā izdevies panākt tādu gaisotni un attiecības valdībā, kur visi politiskie spēki noskoņoti konstruktīvam darbam, nevis strīdiem un karījiem, līdz ar to izdevies atrisināt daudzus uzdevumus veselības aprūpē, sociālos jautājumus un citus.

Lasītāj, vai vari arī tu nosaukt kādu Aigara Kalviša valdības labo darbu?

Latvijā mazinās saslimstība ar tuberkulozi

Šī gada vienpadsmīt mēnešos Latvijā konstatēti par 142 tuberkulozes saslimšanas gadījumiem mazāk, saīdziņot ar attiecīgo periodu iepriekšējā gadā, taču medīkūs uztrauc augstā saslimstība Rēzeknes rajonā. Tuberkulozes un plaušu slimību valsts aģentūra informē, ka viszemākā saslimstība ir Ventspils pilsētā, Alūksnes, Valkas, Kuldīgas un Valmieras rajonos. Mazāka, bet tomēr uztraucoši augsta saslimstība ar tuberkulozi ir Jēkabpils, Krāslavas, Bauskas, Dobēles rajonos, Liepājas un Rēzeknes pilsētās.

Zinās sagatavoja T.Eiste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.
Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.
Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».
Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.
Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv
Tāl. 53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktore),
53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),
53-07058, 53-07059 (žurnālistiem). Fakss 53-07057.
Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.
Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Pārpācījējot atsaucējus «Novadnieku» obligāta.
Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (otrīdiens, piektīdiens).

INFORMĀCIJA

«Varas seglos neviens nepaliiek uz visiem laikiem.»
Ē.Grušlis

LĪVĀNU NOVADĀ

Aicina rotāt Līvānus svētkiem

Svētku sajūtas nebūs, ja paši to neradīsim, tāpēc Līvānu novada dome laipni aicina iedzīvotājus ietērpt savas mājas, sētas un fasādes Ziemassvētku rotā. Konkursa «Novads Ziemassvētku rotā» uzvarētājiem pašvaldība sola pārsteigu ma balvas.

Izrotāt ēkas svētku rotā aicināti arī visi pašvaldības uzņēmumi un iestādes. Konkursam novadā ir labas tradīcijas, to ik gadu atbalsta daudz iedzīvotāju, atsaucīgi ir arī uzņēmumi un iestādes. Vērtēts tiek ēku ārējais noformējums, kompozīcionalais plānojums un oriģinalitāte. Kopējais balvu fonds, ko piešķirusi pašvaldība, ir 300 lati, kas šodien ir divreiz lielāks nekā pērn.

Konkursa dalībnieku pieteikumi tiks gaidīti līdz par 20. decembri domes 303. kabinetā vai pa tālrundi 53 07272, 5307257. Uzvarētāju godināšana tradicionāli notiks gada pēdējā Līvānu no-

vada domes sēdē, kas paredzēta 29. decembrī.

Pilsētas lielo egli iedegs trešajā Adventē

Pie Līvānu novada kultūras centra jau uzstādīta lielā Ziemassvētku egle. Svētku egli paredzēts iedegs trešajā Adventēs svētdienā — 11. decembrī plkst 17.00.

Pirms egles iedegšanas visi novada iedzīvotāji tiks aicināti uz Līvānu novada kultūras centru, kur plkst 16.00 sākties koncerts «Ziemassvētku noskaņas». Koncertā ieeja ir brīva, skatītāju priekam kā katru gadu savu sniegumu rādis J.Graubiņa Līvānu mūzikas skolas audzēknji un arī pedagogi.

Gatavos dāvaniņas grūtdieniem

Līvānu bērnu un jauniešu centrs uzsāk Ziemassvētku labdarības akciju «Atver

sirdi pasaulei...», kuras laikā aicinās Līvānu novada bērnus un jauniešus pašu rokām gatavot dāvaniņas vienaudžiem ar ipāšām vajadzībām.

Ikviens gan personīgi, gan kolektīvi ir aicināts izgatavot dāvaniņu vai suvenīru, kuru līdz 19. decembrim var atnest uz Līvānu bērnu un jauniešu centru Rīgas ielā 110, Līvānos. Katrai dāvaniai izgatavotājs pievieno ziņas par sevi, klāt vēlams pievienot arī atklātnīti vai mazu vēstulīti ar laba vēlējumu. No 19. līdz 21. decembrim visas dāvaniņas būs aplūkojamas izstādē «Ziemassvētku priekam» jauniešu centra telpās. Sa-vukārt 22. decembrī plkst. 12.00 viesu nama «Gamma» telpās Stacijas ielā 5a, Līvānos notiks svētku pasākums bērniem ar ipāšām vajadzībām, kura laikā vienaudžu sarūpētās dāvanas tiks pāsniegtas novada bērniem un jauniešiem ar ipāšām vajadzībām.

G.Kraukle,
sabiedrisko attiecību speciāliste
Līvānu novada domē

2006. gadā garantētais minimālais ienākuma līmenis — 24 lati

Lai no nākamā gada varētu paaugstināt garantēto minimālo ienākuma (GMI) līmeni no 21 līdz 24 latiem, valdība atbalstīja grozījumus Ministru kabineta noteikumos par garantēto minimālo ienākumu līmeni un pabalsta apmēru GMI līmeņa nodrošināšanai.

Grozījumi paredz no nākamā gada ienākumu līmeņa paaugstināšanu gimenēm vai atsevišķi dzīvojošām personām, kuri ienākumi mēnesī nesasniedz 24 latus. Pēc statistikas datiem šajā grupā ietilpst aptuveni 150 tūkstoši jeb 6,5 % no visiem Latvijas iedzīvotājiem.

Pašvaldību iesniegtie pārskati par 2004. gadu liecina, ka pašvaldības GMI pabal-

stam pērn izlietojušas 3,5 milj. latu jeb 18,8% no visiem pašvaldību pabalstiem izlietotajiem līdzekļiem. Pabalsts izmaksāts 74,7 tūkst. cilvēkiem, kas ir 3,2% no visiem Latvijas iedzīvotājiem.

Labklājības ministre Dagnija Staķe, tiekoties ar Latvijas Pašvaldību savienības pārstāvjiem, vienojās par GMI līmeņa paaugstināšanu nākamajā gadā no 21 līdz 24 latiem. Tikšanās laikā uzmanība tika vērsta arī uz ciešāku sadarbību, lai apzinātu un analizētu GMI kā vienu no pašvaldības pabalstiem ietekmi uz nodarbinātības veicināšanu, īpaši mazajās pašvaldībās, kā arī uz cilvēka motivāciju meklēt darbu un nekļūt tikai par pabalsta saņēmēju.

Atbilstoši Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības

likumam Ministru kabinetam katrai gadai ir jāpārskata GMI līmenis. Līdz 2005. gada beigām garantētais minimālais ienākumu līmenis personai ir 21 lats mēnesi, ko šobrīd nosaka MK 2003. gada 9. decembra Noteikumi par garantēto minimālo ienākumu līmeni un pabalsta apmēru garantētā minimālā ienākuma līmeņa nodrošināšanai.

MK noteiktais GMI līmenis kalpo par pamatu pašvaldības GMI pabalsta apreķināšanai. GMI pabalsts ir pašvaldības sociālais pabalsts, kura mērķis ir nodrošināt materiālo atbalstu pašiem trūcīgākajiem pašvaldības iedzīvotājiem.

Pašvaldībām ir tiesības nodrošināt GMI pabalstu sa-viem vistrūcīgākajiem cilvē-

kiem un ģimenēm sniedzot to ne tikai skaidras naudas izmaksas, bet arī pakalpoju-mu veidā — piešķirot brīvpusdienas, iegādājoties mā-cību līdzekļus, apmaksājot komunālos pakalpojumus un nodrošinot ar malku, nevis vienkārši piešķirot finansiālos līdzekļus.

Lai trūcīgais saņemtu pa-balstu GMI līmeņa nodroši-nāšanai, tiek slēgtā vienoša-nās ar viņu par līdzdalības pasākumiem — jāmeklē darbs, jāpārkvalificējas, jāpie-dalās sabiedriskajos darbos, jāstājas nodarbinātības die-nesta uzskaitē, kā arī jāatsa-kās no psihoaktīvo vielu lie-tošanas, ja viņam ir tāda problema.

Labklājības ministrijas Komunikācijas departaments

Vienkāršos kārtību, kādā dzīvnieku īpašnieki varēs pieteikties kompensācijām par slimajiem mājlopiem

Zemkopības ministrija izstrādājusi grozījumu projektu Ministru kabi-neta noteikumos «Kārtība, kādā piešķir un dzī-vnieku īpašnieks saņem kompensāciju par zaudējumiem, kas radušies valsts uzraudzībā eso-sās dzīvnieku infekcijas slimības vai epizootijas uzliesmojuma laikā».

Normatīvā akta projektā ir precizētas vairākas adminis-tratīvās procedūras, vienkār-sota pieteikšanās kārtība

kompensācijām par iznīcinā-tajiem slimajiem lopiem, kā arī šo kompensāciju saņem-šanas kartība. Taču noteiku-mu grozījumu projekts ne-ieviesis būtiskas izmaiņas ie-priekšējos noteikumos.

Normatīvā akta grozījumu projektā precizēti Lauku at-balsta dienestam (LAD) pie-nākumi saistībā ar kompen-sāciju izmaksu dzīvnieku īpašniekiem. Mainīta arī iz-maksu saņemšanas adminis-tratīvā procedūra, juridiski precizējot izmaksas veicēju.

Grozot noteikumus, ierosi-

nāts turpmāk dzīvnieku īpaš-niekiem, piesakoties kom-pensācijām, aizpildīt vieno-tas formas veidlapas. Grozījumos piedāvāta arī konkre-ta vienota veidlapas forma Pārtikas un veterinārajam dienestam. Arī šīs izmaiņas veiktas, lai atvieglotu pro-cedūras adminis-trēšanas pro-cesu. Tādējādi dzīvnieku īpaš-nieki ātrāk varēs saņemt kompensācijas par iznīcinā-tajiem slimajiem dzīvniekiem.

Lai pieteiktos kompensā-cijām par zaudējumiem, kas radušies valsts uzraudzībā

esošās dzīvnieku infekcijas slimības vai epizootijas uzlies-mojuma laikā, dzīvnieka īpaš-niekam jāiesniedz pieteikums LAD, kuram pievienots arī veterinārā inspektora aplē-cinājums par dzīvnieka no-sūtīšanu kaušanai vai iznīci-nāšanai. Pēc tam LAD aprē-ķina kompensācijas apjomu.

Normatīvā akta grozījumi stāsies spēkā pēc to apstip-rināšanas valdībā.

Zemkopības ministrijas Preses un sabiedrisko attiecību nodaļa

OTRDIENAS INTERVIJA

Mūsu sabiedrībā, diemžēl, valda uzskats, ka policija ir tikai un vienīgi represīvs orgāns, no kura jābaidās vai visādā ziņā jāturas pa gabalu. Iespējams, tam pamatā ir bijuši gadījumi, kas cilvēkiem liek tā domāt. Patiesībā situācija ir pavisam savādāka. Policijā strādā daudz atsaucīgu, izpalīdzīgu, godīgu un pāsāzīlīdzīgu cilvēku, kuri no visas sirds grib palīdzēt citiem, gādā, lai mūsu dzīve būtu mierīgāka, bet atrašanās uz ielas – drošāka. Sīsdienas saruna ar Preiļu rajona policijas pārvaldes ceļu policijas priekšnieku, policijas virsleitnantu VILI PATMALNIEKU.

● Bērnības bildītē Vilis redzams bērnudārznieka vecumā.

Ir jāklausa tam, ko saka liktenis

— Sarunas sākumā žurnālisti parasti tincina intervējamos par bērnības sapniem, par skolas gadu plāniem. Arī mēs sāksim līdzīgi. Kā tas sanāca, ka saistījāt savu dzīvi ar darbu policijā?

— Lai nu par ko, bet par darbu policijā bērnībā es noteikti nesapņoju. Viss iekārtojis pavisam savādāk. Es toreiz strādāju patēriņā biedrībā «Turība», kad pie manis kādu dienu atbrauca bijušais klasses biedrs un labs draugs ar uzaicinājumu mainīt toreizējo notikumu gaitu un pamēģināt darbu policijā. Protams, iepriekšējais darbs nekāda medusmaize nebija, bet arī tīk krasas pārmaiņas iedvesa bažas.

Tomēr aizgāju uz pārrunām policijas pārvaldē. Nezinu, ko viņi manis saskatīja, bet darbā pieņēma. Tas bija 1996. gada vasarā. Iobrīd situācija bija tāda, ka policijā nēma darbā arī cilvēkus, kuriem nav speciālās izglītības. Tāgad tas vairs nav iedomājams, jo policijā pieņem darbā tikai profesionālus pēc speciālās skolas Kauguros pabeigšanas, pēc studijām Policijas akadēmijā vai koledzā.

— Bet jums taču kaut kādā veidā vajadzēja apgūt profesionālās iemaņas?..

— Sākās mācību process, ko sauca par stažēšanos. Tā bija iepazīšanās ar policiju. Agrāk tikai to vien biju dzirdējis un zinājis, ka policisti ļesīs siltos un sōda. Godīgi teikšu, jutus mazliet pārsteigts, ka pienākumu loks policijas darbiniekim ir daudz daudz plašās – profiliktiskās pārbaudes, tikšās ar iedzīvotājiem, informācijas apmaiņa ar kolēģiem, mācības, išizglītošanās, sevis uzturēšana labā fiziskā formā, treniņi, sporta sacensības.

— Acimredzot, sākotnējais priekštats mainījās visai ievērojami.

— Protams. Es uzzināju daudz ko jaunu un saprata, cik daudz man jāmācās. Galvenokārt vajadzēja pilnveidot likumu zināšanas, apguvu instrukcijas, normatīvos aktus, kam agrāk vispār nebiju pievērsis uzmanību.

Tā pagāja trīs mēneši. Visu šo laiku biju piekomandēts pie iecirkņa inspektora Dzintara Podskočīja. Viņš bija mans pirmais skolotājs policijā. Kopā izbraucām uz notikumiem, darījām, visu, kas vajadzīgs.

— Vai atceraties pirmo nopietnāko atgadījumu?

— Biju norākots darbā dežūrdālā. Atceros, ka saņēmām izsauku mu Preilos. Bija atrasts miris kāds vīrietis. Ko darīt, kā rīkoties? Man tas bija šoks, nezināju, no kurās pusēs iet klāt, kā noformēt dokumentus. Tas bija pirmais nopietnais atgadījums, kas lika uz dzīvi paskatīties daudz nopietnāk. Esmu pateicīgs saviem pieredzējušajiem kolēģiem Arvidam Onckumim, Vitālijam Belogrivam, Jānim Brokam, kuri deva savu artavu manām toreizējā izglītošanā.

Atmiņā palikusi arī diena, kad pēc trim mēnešiem kolēģu klātbūtnē rajona padomes sēžu zālē

nodevu svinīgo zvērestu. Policijas pārvaldes priekšnieks toreiz bija Imants Jānis Bekešs. Jutu gan milzigu satraukumu, gan nebijušu iekšēju pacēlumu. Saņēmu dienesta aplieci, ar pilnām tiesībām varēju nēsāt policijas darbinieka formas tēru, bet iekšēji jutu milzīgu atbildību par to, ka tagad arī manās rokās ir cilvēku drošība.

— Kā šo jūsu izšķiršanos strādāt policijā vērtēja jūsu ģimene?

— Esmu viņiem bezgala pateicīgs par atbalstu.

Laiks pagāja tik zibenīgi ātri, ka nespēju ne attapties. Sākumā dārba aizvadīju ilgas stundas, vakaros mācījos un nespēju pietiekami laika veltīt ģimenei. Bet viņi to saprata un atbalsta mani joprojām.

— Pastāstiet par saviem pirmajiem darba gadiem.

— Klūvu par iecirkņa inspektoru Preiļu pagastā. Lai gan esmu vietējais un it kā zināju teritoriju un cilvēkus, bija nepieciešama daudz plašāka informācija par pašvaldībā notiekošo. Pagasta vadība neatteica palīdzību, uzņēma mani kā savējo.

Gan es pats, gan mani tiešie priekšnieki saprata, ka policijā nevar strādāt bez speciālās izglītības. Mani nosūtīja mācīties uz policijas skolu Kauguros. Pa-beidzu to neklātēni un turpināju savu karjeru.

— Jūs tikko teicāt, ka esat vietējais. Pastāstiet, par ko sapņojāt un kā savu dzīvi iedomājāties bērnībā un skolas gados?

— Mana dzimtā māja ir tepat netālu – Preiļu pagasta Runčos, kur pagāja mana bērnība un skolas gadi. Biju aktīvs sportists. Mums laukos bija izveidota komanda un ierīkots pat sava futbola laukums, kas atradās nelielā meža plāviņā. Es, mans brālis Ilmārs, kaimiņu puikas Ainis, Guṇārs, kā arī citi zēni no tuvējām sādžām katrai brīvu bridi mums piebiedrojās. Kompanija salasījās liela, spējām ne tikai futbolu, bet arī volejboli, meža plāviņā pavadot ilgu laiku. Sevišķi vasarās tur gāja jautri un skaļi līdz pat krēslai, kad bumbu vairs nevarēja saskatīt.

Kā jau padomju laikos ierasts, vecāki visu dienu bija darbā. Mamma strādāja patēriņā biedrībā, tētis — «Lauktechnika», vēlāk siera rūpnīcā. Kamēr biju māzināš, diena svadīju bērnudārzā, vēlāk – skolā. Mums bija sava piemājas saimniecība, lopi, dārzināš. Vasarā ravēšana, lopu piekarišana, sienas kaltešanas darbi

● Daudz ko no savā līdzšinējā dzīvē notikušā Vilis Patmalnieks uzskata par likteņa pirkstu un ir pārliecīgās, ka pretēji tam rīkoties ir bezjēdzīgi. Dzīve jāuztver visā tās pilnībā un jācēnas pēc iespējas biežāk darīt labu. Foto: A. Stepanovs

— Vai jums pašam laika gaitā mainījās uzskats par darbu policijā?

— Dažādu apstākļu dēļ daļā sa biedrības joprojām ir saglabājies uzskats, ka policija ir represīvs orgāns. Tā nav, ja kāds ir kļūdījies, tas nenozīmē, ka viņam šī vains tiks pārnesta visu mūžu. Tiekoties ar agrāk sodītām personām, saprotu, ka cilvēki kriminālos un administratīvos sodus uztvēr dažādi. Patīkami ir tad, ja šīs personas ir spratušas savas kļūdas un netur ļaunu prātu uz iecirkņa vai ceļu policijas inspektoru. Esmu pārliecīgās, ka cilvēkiem ir nepieciešama pretimākšana, palīdzība. ļaunumu nevar iznīcināt ar ļaunumu.

— Kā jūs noķluvāt darbā ceļu policijā?

— Tās manā dzīvē bija kārtējās lielās un negaidītās pārmaiņas, kad 2003. gada vasarā rājona policijas pārvalde s priekšnieks Robersts

bija mans un brāļa pienākums.

Es biju parasts puika, ne pārlieku centīgs, nedz arī slīnķis. Par reizi daļā blēnas, bet visvairāk līkā veltīju sporta nodarbībām un tautas dejām. Kad beidzu toreizējās Preiļu 1. vidusskolas astoto klasi, izglītībā sākās reformas. Vidusskolā beidzu vairs ne vienpadsmīt, bet gan divpadsmīt klasēs.

Varbūt kādam liksies jocigi, bet tā kā tautas dejas bija mana otrā lielā aizraušanās, biju nolēmis turpināt mācības Rīgas horeogrāfijas vidusskolā. Taču laiks bija nestabilis, šo skolu likvidēja un man nācas domāt ko citu.

Gali galā rezultāts bija tāds, ka iestājās Rīgas Tehniskajā universitātē, lai kļūtu par inženieri celtnei.

— Uz policiju taču aizgājāt no patēriņā biedrības. Vai pa vidu bija vēl kāds likteņa pavērsiens?

— Jā, pats galvenais un pats laimīgākais likteņa pavērsiens, jo es iepazīsinās ar savu sievu Ingūnu. 1992. gadā nosvinējām kāzas, bija jādomā par ģimeni. Pēc divu gadu studijām zinību apguvi klātienē pametu, paralēli darbam par metinātāju patēriņā biedrībā studēju neklātienē Tehniskās universitātes Rēzeknes filiālē.

1994. gadā piedzīmēja dēls Eriks, pēc trim gadiem meita Egija. Strādāju policijā, sāku mācīties Policijas akadēmijas neklātienēs nodaļā. Viss gāja kā vāveres riteni – diena pēc dienas, notikums pēc notikuma. Man veicas arī tajā ziņā, ka katrā darba vietā apkārt bija lieliski cilvēki, labi un izpālīdzīgi kolēģi. Tas karjeras veidošanai ir ļoti svarīgi.

— Ceļu policijas priekšnieks Indulis Surkulis aizgāja strādāt uz Jēkabpils rajonu, es ienēmu viņa vietu – sākumā kā pienākumu izpildītājs, bet pēc tam, kā ceļu policijas priekšnieks.

Ceļu policijā ir sava specifika, jo inspektorū strādā maiņas un viss kolektīvs kopā sapulcējas ļoti reti. Katrai ekipāžai ir sava konkrēts uzdevums, tāpēc mans uzdevums ir būt tai saistībai, kas satur kopā kolektīvu un veicina darba ritmu.

— Kas pašlaik ir aktuālākais ceļu policijas darbā?

— No 28. novembra uz Latvijas ceļiem sākusies akciju «Esi redzams!». Intensīvi uzraudzīgā gājējus, kā viņi lieto atstarotājus, kā rūpējas par savu drošību. Pašlaik bieži snieg, uzsalst, uz ceļiem braukšanas apstākļi ir sarežģīti. Ceļu policijas ekipāžas tiek norīkotas dežūrēt vietās, kur parasti notiek visvairāk negadījumu. Sadarbojās ar kolēģiem kaimiņu rajonos – Daugavpilī, Jēkabpilī, Rēzeknē, Krāslavā. Ir nepieciešams tikai viens telefona zvans, un satiksmes noteikumu pārkāpējs drīz vien var tikt aizturēts pie kaimiņiem.

Prieks par to, ka šī gada laikā samazinājies avāriju skaits. Domāju, ka situācijas uzlabojums panākts, pateicoties stingrajām likumu izmaiņām un līdzšinējam darbam, kas veltīts transportlīdzekļu vadītāju audzināšanā. Tomēr joprojām sāp sirds par katru bojā gajuso, it īpaši, ja saproti, ka nelaimē notikusi vadītāja pārgalvības dēļ.

— Vai iecienītajai futbola spēlei laiks paliek?

— Protams, jo policijas darbiniekiem visu laiku ir jābūt labā fiziskā formā. Spēlēju policijas pārvaldes futbola komandā, piedalāmies ne tikai novada čempionātos, bet arī policijas valsts mēroga spartakiādēs. Sports ir lieliska atpūta un relaksācija.

L.Kirillova

● Patmalnieku ģimene dēla Eriņa Pirmās Komūnijas dienā pie Preiļu baznīcas. Attēlā – Eriņs, Ingūna, Egija un Vilis. Foto no ģimenes albuma.

Informācija lauku zemes lietotājiem par zemes izpirkšanu

Ar 2005. gada 1. septembrī stājies spēkā «Valsts un pašvaldību ipašuma privatizācijas un privatizācijas sertifikātu izmantošanas pabeigšanas likums». Šī likuma 23. panta 1. daļa nosaka sekojošo.

Lauku apvidus zemes pastāvīgajiem lietotājiem, kuri vēlēsies iegūt ipašumā par samaksu (privatizēt) lietošanā piešķirto zemi no 2005. gada 1. septembra līdz 2006. gada 31. augustam jāiesniedz Valsts zemes dienesta (VZD) reģionālās nodaļas klientu apkalpošanas centrā zemes izpirkšanas pieprasījums.

Kas ir zemes lietotāji?

Personas, kurām zemi pastāvīgā lietošanā zemes reformas laikā piešķirsi pašvaldība vai, laika posmā no 1996. gada 16. jūlija līdz 1997. gada 27. decembrim, zemes komisija.

Kas jādara zemes lietotājiem?

• Jāaizpilda zemes izpirkšanas pieprasījuma veidlupa;

• Pieprasījums personīgi jāiesniedz VZD reģionālās nodaļas biroja klientu apkalpošanas centrā, kurās teritorijā atrodas iz-

pirkšanas pieprasītā zeme vai jānosūta pa pastu ierakstītā vēstule.

Kas notiek, ja zemes lietotājs neiesniedz pieprasījumu?

Zemes lietošanas tiesības izbezdas un zemes lietotājs iegūst zemes nomas pirmtiesības uz viņa lietošanā bijušo zemi.

Kas iesniedz pieprasījumu?

- Zemes lietotājs;
- Zemes lietotāja pilnvarotā persona;

• Zemes lietotāja mantinieks.

Vai par pieprasījuma iesniegšanu ir jāmaksā?

Nē, par pieprasījuma iesniegšanu un izskatīšanu nav jāmaksā.

Kur saņemt zemes pieprasījuma veidlupu?

• Veidlapa publicēta Ministru kabineta 2005. gada 30. septembra noteikumu nr. 641 «Lauku zemes izpirkšanas reģistra noteikumi» pielikumā;

• VZD reģionālo nodaļu biroju klientu apkalpošanas centrā;

• VZD interneta mājas lapā vai

Kas jānorāda pieprasījumā?

- Zemes lietotāja vārds, uzvārds, personas kods, adrese; juridiskām personām – nosaukums,

reģistrācijas numurs, adrese;

• Pieprasītās zemes vienības kadastra apzīmējums un ar lēmumu lietošanā piešķirtās zemes platība.

Kādi dokumenti jāpievieno pieprasījumam?

• Pilnvara, ja pieprasījumu ie sniedz zemes lietotāja pilnvarotā persona;

• Mantojuma apliecība, ja pieprasījumu iesniedz mantinieks.

Vai pieprasījumā var norādīt vairākas zemes vienības?

Var, ja:

• tās lieto viena persona un tās atrodas vienas pašvaldības teritorijā;

• kopīgi lieto vairākas personas un tās atrodas vienas pašvaldības teritorijā.

Kā VZD izskata pieprasījumu?

• Pārliecīnās vai pieprasījumā ir visas nepieciešamās ziņas;

• Pārbauda vai zemes vienība un tās lietotājs reģistrēts Nekustamā ipašuma valsts kadastra reģistra (NIVKR);

• Izvērtē pieprasījumu un pieņem lēmumu par tiesībām izpirkst zemi vai atteikumu iegūt zemi ipašumā.

Cik ilgā laikā VZD izskata pie-

prasījumu un pazino lietotājam?

• Izskata un pieņem lēmumu 2 nedēļu laikā pēc pieprasījuma saņemšanas vai izskatīšanas atlīšanas iemeslu novēršanas;

• Par lēmumu paziņo zemes lietotājam 2 nedēļu laikā.

Vai pieprasījumā nav visas zinas vai tās neatbilst NIVKR datiem?

VZD paziņo zemes lietotājiem par pieprasījuma izskatīšanas atlīšanu un norāda iemeslu. Zemes pieprasītājs ir tiesīgs iesniegt pāldus dokumentus, papildināt vai iesniegt pieprasījumu atkārtoti.

Ja zemes lietotājam ir tiesības izpirk zemi:

• VZD pieņem lēmumu par tiesībām zemi izpirkst;

• Iekļauj pieprasījumu Lauku zemes izpirkšanas reģistrā (LZIR);

• Paziņo par lēmumu zemes pieprasītājam ierakstītā vēstulē.

Ja zemes lietotājam nav tiesības iegūt zemi ipašumā:

• VZD pieņem lēmumu par atteikumu iegūt zemi ipašumā un paziņo par to zemes lietotājiem ierakstītā vēstulē;

• Zemes lietotājiem ir tiesības mēneša laikā pēc lēmuma saņemšanas to pārsūdzēt Centrālajā ze-

mes komisijā vai tiesā.

Ko dara zemes lietotājs, ja sanems lēmums par tiesībām zemi izpirkst?

Līdz 2008. gada 1. septembrim iesniedz VZD:

• NIVKR reģistrētu zemes robežu plānu vai

• apliecinājumu par zemes izpirkšanas maksājumu privatizācijas sertifikātos pirms zemes izpirkšanas līguma slēgšanas.

Kas notiek, ja zemes lietotājs nav iesniedzis NIVKR reģistrētu zemes robežu plānu vai apliecinājumu par zemes izpirkšanu?

Zemes lietošanas tiesības izbezdas un zemes lietotājs iegūst zemes nomas pirmtiesības uz viņa lietošanā bijušo zemi.

IEVĒRĪBAI!

• Klienti apkalpošanas centra speciālisti sniedz konsultācijas par pieprasījuma formas aizpildīšanu;

• Informāciju par LZIR iekļaujājiem pieprasījumiem var iegūt VZD interneta mājas lapā;

• Pieprasījuma iekļaušana LZIR nodrošina tiesības izpirkst zemi un vispārējā kārtībā ierakstīt zemesgrāmatā.

2005. gada 9 mēnešos Latvijā konstatēti 632 pirmreizējie arodslimnieki

2005. gada 9 mēnešos Latvijā konstatēti 632 pirmreizējie arodslimnieki, kas ir par 5% vairāk kā šai laikā pagājušajā gadā, turklāt vienam cilvēkam nereti ir konstatētas vairākas saslimšanas, tāpēc reģistrēto arodslimību skaits ir daudz lielāks par arodslimnieku skaitu, informē Valsts darba inspekcija.

2005. gada 9 mēnešos darbojošos uzņēmumos reģistrēts 591 arodslimnieks, kas ir par 17% vairāk kā pērn šajā laika periodā.

Valsts daba inspekcija 2005. gada 9 mēnešos no Paula Stradiņa klīniskās universitātes slimnīcas Ārstu konsultatīvās komisijas arodslimībām saņema 699 darba vietas higiēniskā raksturojuma pieprasījumus. Pamatojoties uz tiem tika sastādīti 792 darba vietas higiēniskie raksturojumi (DVHR).

55% arodslimnieku ir sievietes un 45% vīrieši.

Analīze parāda, ka arodslimnieku skaits pieaudzis Alūksnes, Madonas, Saldus, Preiļu, Limbažu, Cēsu, Jelgavas rajonos.

Lielākais arodslimnieku skaits reģistrēts Valmieras rajonā — 29, Dobeles rajonā — 27, bet Rīgā un Rīgas rajonā konstatēti 55% no valstī konstatētajiem arodslimniekiem.

Straujo arodslimnieku skaita pieaugumu nevar saistīt tikai ar kaitīgum darba apstākļiem pirms vairākiem gadiem, bet arī ar nešķārto darba vidi šobrīd.

Izvērtējot arodslimšanas gadījumus ekonomiskās darbības nozarē, redzams, ka visvairāk arodslimnieku ir:

• apstrādājošās rūpniecības nozarē — 30% (pieaugums par 25%);

• transporta un sakaru nozarē — 21% (pieaugums par 8%);

• veselības un sociālās aprūpes — 16% (pieaugums par 7%);

• lauksaimniecības, mežsaimniecības nozarē — 7%;

• izglītība — 5%.

Analīzējot arodslimnieku profesiju struktūru, var konstatēt, ka visvairāk saslimuši ir profesiju grupā:

• iekārtu un mašīnu operatori un izstrādājumu montieri — 38% (pieaugums par 32%);

✓ kvalificēti strādnieki un amatnieki — 16% (pieaugums par 15%);

✓ speciālisti — 13%;

✓ vienkāršo profesiju grupa — 11%;

✓ vecākie speciālisti — 9%.

Lielākais arodslimnieku skaits ir vecumā no 55 līdz 64 gadiem — 45% un no 45 līdz 54 gadiem — 35%

Visvairāk arodslimības ir apstiprinātas nodarbinātajiem ar darba stāvu kaitīgo darba vides faktoru ietekmē:

✓ no 21 līdz 30 gadiem — 42%

✓ no 31 līdz 35 — 21%

✓ no 16 līdz 20 — 11%

No valstī konstatētajām arodslimšanas visvairāk saslimušo ir slimību grupās:

✓ nervu sistēmas slimības — 35% (pieaugums par 45%);

✓ skeleta — muskuļu — saistaudu sistēmas slimības — 31% (pieaugums par 5%);

✓ saindēšanās un citu ārēju iedarbību sekas — 21% (pieaugums par 26%);

✓ elpošanas sistēmas slimības — 7%;

✓ infekcijas — 4%.

Uz DVHR sastādīšanas brīdi:

✓ arodslimnieki turpināja strādāt profesiju, kura izraisījusi saslimšanu — 76%;

✓ strādāja citā darbā — 9%;

✓ nestrādāja — 15%.

Arodslimību veicinošie faktori:

✓ riska faktoru nenoteikšana un nenovēršana darba vietās;

✓ trūkumi darba organizācijā;

✓ vairāku darba vides risku faktoru summēšanās;

✓ ilgstošs darba stāžs nesakārtotā darba vidē;

✓ nesakārtota darba vide darba vietās;

✓ kaitīgo darba vides faktoru iedarbība un koncentrācija darba vidē;

✓ cilvēka individuālās īpatnības;

✓ nodarbināto novēlota griešanās pie ārsta ar veselības probēlmām.

Darba devēji, kuri redz uzņēmuma tālāko attīstību, daudz strādā pie darba aizsardzības prasību ieviešanas un turpina sakārtot uzņēmumu darba vidi. Neskatoties uz to, darbojošos uzņēmumos, ku-

ros apstiprinātas arodslimības tikai 39% gadījumos ir veikti kaitīgo faktoru mērījumi, 79% saslimušo ir izsniegti individuālie aizsardzības līdzekļi, 49% ir nosūtīti uz obligāto veselības pārbaudēm. Tirdzniecības, izglītības, veselības aprūpes iestādēs nodarbinātā un komunālo pakalpojumu veicēji izgājuši obligātās veselības pārbaudes tikai saistībā ar iespējamo risku citu cilvēku veselībai.

Katrū gadu pieaug nodarbināto informētību par jautājumiem, kas saistīti ar viņu tiesībām. Cilvēkiežāk griežas attiecīgās institūcijās, lai saņemtu kaitējuma atdzību par darbā gūto arodslimību, kā arī uzlabotu savu darba vidi.

VDI amatpersonas turpinās uzraudzības un konsultatīvo darbu, lai darba devēji uzņēmumos nodrošinātu veselīgu darba vidi darba nēmējiem, sakārtotu darba vides iekšējās uzraudzības sistēmu, novērstu konstatētos riskus, uzlabotu darba organizāciju un iepazīstinātu nodarbinātos ar ies

Kultūras darbinieki pie gadu mijas sliekšņa

Jāreģistrējas un jaiziet akreditācijai

Lai analīzētu šogad paveikto, kā arī iepazītos ar jaunākajām nostādnēm valsts kultūrpolicyā, pagājušajā nedēļā uz semināru kopā sanāca rajona kultūras iestāžu vadītāji. Patlaban rajonā darbojas 23 kultūras centri, kultūras un tautas nami. Tie visi pieder pašvaldībām. Gandrīz katrai kultūras iestādei ir savas, atsevišķas telpas, izņemot Saunas pagastu, kur tiek izmantota zāle pagastmājas telpās vai pašvaldības skolās. Arī citi kultūras nami sariņojumus reizēm mēdz organizēt mācību iestāžu zālēs.

Ar rajona kultūras darbiniekim tikās Valsts aģentūras «Tautas mākslas centrs» (TMC) speciāliste kultūras centru un namu jautājumos Dace Jurka, kā arī kultūras valsts inspektore Preiļu rajonā Elvīra Brovacka. Dace Jurka informēja, ka nākamgad janvārī sāksies visas valsts kultūras namu reģistrācija, kas līdz šim nav yeikta. TMC sagatavojis kultūras iamu paraugnolikumu projektu, ar ko tika iepazīstināti klātesošie, un kurā noteiktas šo iestāžu funkcijas, kompetence, tiesības, pārvaldes struktūra, manta un finansu līdzekļi. Līdz šim Latvijā šāda oficiāla kultūras centru un namu

uzskaitīšana nav notikusi. Kad tā būs pabeigta, reģistrētās kultūras iestādes varēs pieteikties uz akreditāciju atbilstoši paraugnolikumam.

Kultūras darbinieki iesaistījās diskusijā, vai nolikumā paredzēto prasību dēļ kultūras iestādes dažviet netiks slēgtas, taču akreditācija būs brīvprātīga. Tomēr, kā izrādās, tikai akreditētie kultūras nami varēs iesaistīties dažādos projektos līdzekļu piesaitei.

Savukārt Elvīra Brovacka atzīna, ka sakarā ar akreditāciju kultūras iestādēs tiks savesta kārtībā dokumentācija, kas patlaban, ar retiem izņēmumiem, ir vājais posms. Kā pozitīvu piemēru šajā ziņā viņa minēja Preiļu un Līvānu novadu kultūras centrus. Tautas namos, kuros galvenokārt strādā viens darbinieks, vai — «pusdarbinieka», jo pieņemts uz puslikmi, dokumentācijas sakārtošanai ne vienmēr pieteik cilvēkresursu.

Seminārā tika pārrunāta kultūras centru un namu līdzdalība rajona, kā arī reģiona lielākajos pasākumos nākošajā gadā.

Festivāli, saieti, skates

Latgales novada kultūras darbinieki laikus domā par 2006. gadu. Jau pašlaik ir gatavs nākamajā gadā paredzēto sariņojumu plāns. Tas apstiprināts valsts kultūras in-

spektoru regionālajā sanāksmē. Plānā iekļauti tie pasākumi, kas attiecas uz visu Latgali. Šo sarakstu seminārā saņēma arī Preiļu rajona kultūras darbinieki, lai vietējiem kolektīviem būtu iespēja laikus sagatavoties konkursiem, skatēm, festivāliem, saietiem.

Janvārī Maltas kultūras nams aicinās uz krievu tautas dziesmu mīlotāju Latgales novada festivālu «Častuški», bet Daugavpils mūzikas vidusskola — uz diriģenta Stanislava Broka 80 gadu jubilejas pasākumu. Līvānos janvārī paredzēta Latgales novada bērnu un jauniešu tradicionālās muzicēšanas seminārnometne, tautas dziesmu dziedāšanas konkurs «Lakstīgala», bet Krustpils kultūras namā hip-hop un breika festivāls. Februārī Preiļos notiks ievērojams pasākums kultūras dzīvē — Latgales reģiona latviešu tautas dziesmas dziedāšanas sacensības «Lakstīgala». Tikpat plašas kultūras aktivitātes kā janvārī paredzētas arī gada turpmākajos mēnešos.

Starp nozīmīgākajiem nākamā gada pasākumiem minama vokālo ansambļu skate, kas martā notiks divās vietas: Balvu un Preiļu rajonos. Janvārī Daugavpili latviešu kultūras centrā paredzēts Latvijas čempionāts 10 sporta dejas, februārī — VI Daugavpils masku tradīciju festivāls, bet mar-

tā uz 150 gadu jubilejas svinībām aicinās Daugavpils teātris, šajā pilsētā notiks arī starptautiskais bērnu baleta festivāls.

Rēzekne aprīlī uzsāks Latvijas mūzikas skolu klavieru nodaļas audzēkņu festivāla dalībniekus. Festivāls veltīts Jāņa Ivanova 100 gadu jubilejai.

Sākas gatavošanās nākamajaiem dziesmu svētkiem

Jo bagātīgs ir Valsts aģentūras «Tautas mākslas centrs» darba plāns 2006. gadam. Uzsākot gatavošanos 2008. gada Dziesmu svētkiem mārtā un aprīlī paredzētas deju kolektīvu, bet aprīlī un maijā — koru skates.

Nākamgad jūlijā izskanēs starptautiskais folkloras festivāls «Baltica 2006», kurā piedalīsies 150 folkloras kopas un etnogrāfiskie ansambļi no Latvijas, 50 lietiskās mākslas studijas, 15 ārvalstu grupas. Martā iecerēta Latvijas amatierētā iestudējumu parāde «Gada izrāde 2005», maijā — Latvijas labāko vokālo ansambļu konkurs, tautas deju ansambļu un jauniešu deju kolektīvu svētki, jūnijā — senioru koru tikšanās. Vecākās paudzēs dejotāji varēs piedalīties XII senioru deju svētkos, kas jūnijā notiks Saldū.

Atsevišķi deju svētki ieplānoti vidējās paudzēs dejotājiem. VI Vislatvijas vidējās paudzēs dejotājus uz svētkiem jūnijā aicinās Bauska. Augustā Jēkabpili paredzēts XI Latvijas amatierētāru salidojums.

Pie valstī nozīmīgākajiem kultūras notikumiem minēta Lielā dieina (marts, Rīga), kurā piedalīsies folkloras kopas un etnogrāfiskie ansambļi, garīgās mūzikas svētki (maijs, Balvi) koriem no visas Latvijas, Jāņu ielīgošana Rīgā, uz ko aicinās folkloras kopas un etnogrāfiskos ansambļus, J.Vitoļa Mūzikas dienas Gaujienā jūlijā un 10. Latvijas koru saiets Meņģeļos, kā arī citi pasākumi.

«Mākslas centrs» paredzējis arī ar kultūras darbinieku tālākizglītību saistītus pasākumus: kursus, seminārus, skolas, meistardarbīcas, plenērus un radošās nometnes. Kursi notiks lauku kapelu un tautas mūzikas ansambļu, deju kolektīvu vadītājiem, diriģentiem, amatierētāru režisoriem. Uz folkloras skolu un tradicionālās dziedāšanas prasmju pārmantosanas meistarklasi aicinās folkloras kopu vadītājus.

Aģentūras darba plānā iecerētas arī sanāksmes, semināri, izziņas un metodiskās literatūras sagatavošana un izdošana.

Atraktīvākais — «Mambo» no Aglonas

Rajona bērnu un jauniešu centra (RBJC) organizētājā 5. teātra sporta turnīrā, kas notika 1. decembrī, par uzvarētāju kļuva Aglonas internātvidusskolas komanda «Mambo». Komandu sagatavoja skolotāja Velga Puzo, tās kapteinis bija Aleksejs Jasjukovičs.

Kopumā turnīrā piedalījās deviņas komandas no septiņām rajona skolām. Aglonas internātvidusskolu un Galēnu pamatskolu pārstāvēja pa divām komandām. Galēnu bērnus turnīram sagatavoja Elza Leimane. Pa vienai komandai piedalījās no Dravnieku pamatskolas (skolotāja Rita Surunge), Pelēču (Valentīna Jego-

rova), Rušonas (Marija Volkova), Salas (Zita Pastare) un Sīļukalna pamatskolas (Rita Teilāne).

Spēles vadīja skolu komandu pedagogi, bet turnīra tiesneši bija Aiga Budriķe, rajona izglītības pārvaldes speciāliste, rajona bērnu un jauniešu centra teātra spora grupas «Aplis» vadītāja, Aija Caune, RBJC direktore, Viktori-

ja Bahromkina, Aglonas vidusskolas pedagoģe.

Turnīrs notika kinoteātrī «Ezerzeme», tā noslēgumā visiem kopā bija iespēja noskatīties filmu ar trīsdimensiju stereoattēlu efektiem «Haizivēna un Laviņas piedzīvojumi».

Nākamajā dienā, 2. decembrī, RBJC pedagogi devās pieredzes braucienā uz Jelgavas bērnu un jauniešu centru «Junda». Šajā apmeklējumā iegūtas jaunas idejas interešu izglītības programmas realizēšanā un nometņu organizēšanā.

Materiālus sagatavoja L.Rancāne

Kā pareizi izvēlēties profesiju

Preiļu Valsts ģimnāzijas, Preiļu 2. vidusskolas un Preiļu arodvidusskolas izlaiduma klašu audzēknī piedalījās profesionālās orientācijas jautājumiem veltītā seminārā «Kurp doties?». To organizēja bezpečības organizācija «Jauniešu konsultācijas». Uz tikšanos ar Preiļu jauniešiem bija ieradies b/o «Jauniešu konsultācijas» prezidents Jānis Logins, pārstāvis Kristaps Pilveris, kā arī a/s «Latvenergo» pārstāve Anita Jence, a/s «Preiļu siers» valdes priekšsēdētājs Jāzeps Šņepsts, Preiļu novada domes priekšsēdētājs Jānis Eglītis.

Kā informēja Preiļu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Maija Paegle, semināra galvenā tēma bija saistīta ar to, kā izvēlēties profesiju atbilstoši darba tirgus prasībām. Latvijā izveidojusies situācija, ka skolu absolventiem ir vājš priekšķirts par profesiju izvēli un to pieprasījumu darba tirgū. Tam cēlonis ir arī diskusijas trūkums starp uzņēmējiem un jauniešiem. Viņi nereti izvēlas profesijas pēc pazīpu ieteikumiem, vadoties no ģimenes tradīcijām, vecāku maksāspējas vai arī augstskolas reitinga. Seminārā tika runāts par to, ka jauniešiem, domājot par nākotnes profesiju, būtu aktīvāk jāapmeklē uzņēmumi un jāiepazīstas ar katras nozares specifiku, ar perspektīvām.

Jāzeps Šņepsts iepazīstināja jauniešus ar uzņēmuma nākotni, uzsvērot, ka ražošanas tālākā attīstībā un modernizēšanā būs vajadzīgi jauni, labi izglītoti speciālisti. Jānis Eglītis stāstīja par novada attīstības perspektīvām, atgādinot, ka arī šeit būs vajadzīgi jauni cilvēki ar labām zināšanām.

Lidzīgi semināri ir notikuši arī citas pilsētās. Informāciju par dažādām profesijām var iegūt, ceturtdešās pulksten 22.00 skatoties raidījumus LTV 1, vai izmantojot organizācijas «Jauniešu konsultācijas» mājas lapu www.Yc.lv.

● REKLĀMA

● REKLĀMA

● REKLĀMA

● REKLĀMA

Nauda spiesto arī ziemā!

Noguldi naudu Latvijas Krājbankas Ziemas noguldījumā un Tevi gaidīs salds uzkrājums!

Līdz **5,15%** gadā

ZIEMAS NOGULDĪJUMS

LATVIJAS KRĀJBANKA
Tava tuvākā banka!

Jersikas pagastā

■ APSTIPRINA UZNĒMU-MA NEKUSTAMĀ ĪPAŠUMA SADALIŠANU. Jersikas padomes deputāti izskatījuši SIA «Ekonams» iesniegumu par atļaujas izsniegšanu nekustamā īpašuma sadalīšanai. Deputāti pieņēmuši pozitīvu lēmumu. Apstiprināti arī sadalīto īpašumu nosaukumi: «NAMDARI» un «ARTLOKS».

■ IZSKATĪTI JAUTĀJUMI PAR ZEMES PIEŠKIRŠANU LIETOSANA. No valsts brīvās zemes rezervēm pastāvīgā lietošanā piešķirta zeme astoņu hektāru platībā kādam pagasta iedzīvotājam. Savukārt trīs Rīgas iedzīvotāji, kuri bija griezusies pašvaldībā ar lūgumu pārdot zemi, saņema atteikumu sakarā ar to, ka pagastā šādam nolūkam nav zemes. Nereti zemes pieprasītāji vadās pēc internetā kļūdaini uzrādītiem datiem par valsts brīvājām zemēm pašvaldībās.

■ PIEŠKIRTS TRŪCĪGĀS PERSONAS STATUSS. Četriem pagasta iedzīvotājiem, vadoties no viņu iesniegumiem, piešķirts trūcīgās personas statuss. Viņam no viņiem piešķirts Garantēta minimāla ienākuma (GMI) pabalsts. Kādai iedzīvotājai pabalsēta piešķiršana atteikta, pamatojot ar to, ka šai personai ir dota ie-spēja noplēnīt pagaidu algotajos sabiedriskajos darbos. Iedzīvotāja no sabiedrisko apmaksāto darbu veikšanas izvairās.

■ NEPIEŠKIR CITAM PIEDEROŠU MEŽA GABALU. Kāds no pagasta iedzīvotājiem bija griezies pašvaldībā ar lūgumu piešķirt citai personai piederošā meža gabalu, jo uzskata, ka viņam uz to ir likumīgas tiesības. Deputāti noraidīja to lūgumu, ieteicot griezties tiesā vai arī meklēt ceļu, kā mežu savā īpašumā iegādāties likumīgā veidā.

■ ATTEIKTS EDINAŠANAS IZDEVUMU PABALSTS. Pašvaldības deputāti noraidīja lūgumu piešķirt edināšanas izdevumu pabalstu kādai audzēknei, kas mācās arodvidusskolā Daugavpili. Ar šādu iesniegumu padomē vērsā skolu. Lūgums noraidīts sakarā ar to, ka vienam no vecākiem pašvaldībā ir nodrošināts darbs.

■ ATLAUJAS BŪVNIECI- BAS DARBIEM UN BŪVJU LEGALIZĀCIJAI. Trījiem pagasta zemniekiem atļauts uzsākt būvniecības, rekonstrukcijas un projektašanas darbus saimniecības ēku būvēšanai. Zemnieku saimniecību ipašnieki apjautuši iespējas iegūt Eiropas Savienības finansējumu un steidz sakārtot ražošanas ēkas atbilstoši ES prasībām.

Savukārt SIA «Līvānu kūdras fabrika» atļauts uzsākt tranšejas rakšanas darbus pagasta teritorijā. Tranšeja nepieciešama kabeļu ierīkošanai.

Padomes sēdē apstiprināta triju būvju legalizācija, kas bija uzceltas bez nepieciešamās saskaņošanas un bez projektiem. Divu būvju ipašniekiem par šiem pārkāpumiem noteikti naudas sodi 50 latu apmērā. Ar nelegālām būvēm vairāk grēkojuši mazdarzini ipašnieki.

■ IZMAINAS PAMATBU- DŽETĀ UN SPECIĀLAJĀ BU- DŽETĀ. Padomes deputāti apstiprinājuši izmaiņas saistošajos noteikumos nr. 1 par gada pamatbudžetu un speciālo budžetu. Pašvaldības budžets palielinājies par 29 362 latiem. Šajā summa ietilpst valsts mērķdotācija 24 000 latu apmērā, kas piešķirta autobusa iegādei. Pārējā nauda saņemta kā ziedojoumi.

Mazais «Ceiruleits» vērienīgā lidojumā

● Līvānu 1. vidusskolas folkloras kopa «Ceiruleits» Annas Kārkles vadībā mīlestību pret dzimto zemi tautas dziesmās, dejās un rotaļas mācījies pats un māca citiem nu jau 15 gadus.

Jakāds būtu uzskaitījis, cik dziesmu virs sava kumelpēdā ievīta pērkliša vienas vasaras laikā novītero mazputniņš cīrulītis, tad, droši vien, izrādītos, ka no tā neatpaliek arī viņa vārdabrālis — «Ceiruleits». Bet arī «Ceiruleits» savas dziesmas nav skaitījis. Uzskaitē vesta vienīgi par kilometriem, tāliem un tuviem braucieniem, koncertiem un par gadiem. Līvānu 1. vidusskolas bērnu un jauniešu folkloras kopai «Ceiruleits» nupat nosvinēta 15. dzimšanas diena. Pirmie dziedātāji, dejotāji un rotaļnieki jau izauguši lieli, bet novādā netrūkst skanīgu balstiņu un vieglu kāju ipašnieku, tāpēc «Ceiruleits» par dalībnieku trūkumu nevar sūroties. Kopš savas dibināšanas dienas 1990. gada rudenī folkloras kopa ir darbojusies Annas Kārkles aizbildnībā, un, pateicoties tieši viņas pūlēm, Līvānu bērni latgalisko dziesmu ir iznesuši ārpus rajona robežām tālu pasaulei.

15. dzimšanas dienas svinības sākās ar atmiņām par pašiem pirmsākumiem. Uz liela ekrāna bija skatāmas fotogrāfijas no pirmajiem gadiem. Gaviļnieki zālē ienāca, skandējot dziesmu «Zynu, zynu tāva sātu», jo arī sarīkojuma vadmotīvs bija saistīts ar tēva mājām. Anna Kārkle atgādināja, ka kopas darbošanās pamatā ir tautas tradīciju iizzināšana, apgūšana un tālāka popularizēšana. «Ceiruleits» dalībnieki rīko folkloras vākšanas ekspedīcijas, apmeklējot tautas teicējus, no kuriem arī mācās tradicionālo dziedāšanas un muzicēšanas manieri.

Repertuāru veido galvenokārt Latgales gadskārtu svētku, ģimenes godu, mitoloģiskās, bāreņu, karavīru, darba, sadzīves un citas dziesmas, mūzikā, rotaļas un dejas. Savāktā folkloras iesniegta Folkloras krātuvi. Izdota arī

audiokasete ar materiāliem par dančiem, ko saņēmušas visas Latvijas skolas, kā arī kompaktdisks «Apleik kolnu saulē tak». «Ceiruleits» iesaistījās laikraksta «Diena» un Ilgas Reiznieces kopīgajā akcijā «Piedzīvosim Jāņus!», ir piedalījies Latvijas radio raidījumā «Dzīvesziņa» par leivōnišu izloksni.

Gadu gaitā folkloras kopā ienākuši, uzauguši un to atstājuši apmēram 100 bērni, bet pašlaik tajā darbojas 50 jaunie līvānieši. «Ceiruleits» cenšas pieturēties autentiskajai dziedāšanas manierei, stāstīja Anna Kārkle, bet dziesmu instrumentālajās apdarēs ir jūtama arī grupas dalībnieku radošā pīeja mūzikas folkloras materiālam. Liela uzmanība pievērsta tautas tradicionālajiem mūzikas instrumentiem, izmantojot kokli, stabules, dūdas, ermoņikas, ģīgu, zvanu jostu, kā arī jaunākās izcelmes instrumentus — vijoles, akordeonu, citaru un dažādus ritma instrumentus.

Folkloras kopai «Ceiruleits» gada laikā piedalās vidēji 60 koncertos. Mazos līvāniešus un viņu vadītāju, kas vienmēr uzstajas savā novada etnogrāfiskajos tautas tēros, prot tos skaisti un atbilstoši nēsāt, pazīst daudzās pilsētās, kur viņi ir dziedājuši. «Ceiruleits» ir piedalījušies visos svētkos «Pulkā eimu, pulkā teku», starptautiskajos folkloras festivālos «Baltica», masku tradīciju festivālos un ne tikai uzstājušies, bet arī regulāri saņēmuši godalgas. Nopelnītas daudzas atzinības un pateicības, goda raksti, kā arī Lielā folkloras gada balva un Lielā balva folklorā XIII un IX Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svēkos.

Apbrīnojams un nenovērtējams ir Annas Kārkles darbs, jo vajadzīgas ipašas spējas, lai šajā laikā, kad bērnu prātus piesaista modernās tehnoloģijas, bet pusaudžiem

un jauniešiem tautas dziesmas un dejas šķiet kaut kas sens, gadiem ilgi noturētu neatslābstošu bērnu uzmanību un strādātgrību. Nenoiedzami, ceļš līdz panākumiem nav viegls, un mazajiem vajadzīga laba griba dziedāt, dejot un atkal – dziedāt un dejot tajā laikā, kad viņu vienaudzī var būti izklaidēties. Liela nozīme arī gimenēm, kas mudina un atbalsta bērnus ikdienā, palīdz saposties svētkiem, uzticas un palaiž tālos cejos. Un tie patiešām ir tāli. Folkloras kopa «Ceiruleits» savā pastāvēšanas laikā ir snieguusi koncertus vai tajos piedalījusies Itālijā, Somijā, Polijā, Vācijā, Zviedrijā, Ungārijā, Japānā, Austrālijā, Brazīlijā, Kanādā, Meksikā, ASV, kā arī citās pasaules vietās.

Bez Līvānu bērnu līdzdalības nav iedomājams neviens plašāks folkloras mēroga sarīkojums gads-kārtu svētkos. Viņi ir uzstājušies Latvijas televīzijas kultūras programmas «Klēts» raidījumos par Ziemassvētkiem, Lieldienām, Jāniem. Anna Kārkle vada Latgales skolotāju tālāku izglītošanos.

Jubilejas sarīkojumā tika piemērtas arī aizsaulē aizgājušās folkloras teicējas, veltot viņām dziesmu «Zemli zvaigzneite pōrgōja». Ciemos bija uzaicināti teicēji Tekla Kasparāne, Ilga Mužniece, Jānis Vaivods, kas bagātīgi papildinājuši folkloras kopas dziesmu krājumu, tautas muzikanti Jānis Patmalnieks un Jānis Pinups. Svētku koncertā dziedāja visas trīs «Ceiruleiša» paaudzes, ko Anna sauc «mazie», «vidējie» un «lie-die», vienlaikus ritinot deju kamoli.

Bērni no saviem vecākiem iemācījušies daudzus ikdienas darbus – rakuši kartupeļus, grābuši sienu, tāpēc svētku reizē goda vieta tika dota darba dziesmām. Katram kopas dziedātājam ir savas mīlākās dziesma, arī tās tika dzie-

dātas svētku viesiem.

Bet noslēguma dalā skanēja dziesmas modernākā apdarē, arī pašu bērnu veidotā. «Ceiruleits» stāstīja par saviem ceļojumiem, rādijs videoierakstus, dziedāja no svešām zemēm pārvestas dziesmas. Svētki izskanēja ar visiem zināmo un mīlo «Pi Dīveņa gari goldi», ar svecīti rokās izstāgajot Māras celus un pa kukulītim mai- zes uzdāvinot visiem tiem labvēliem, ar kuru morālo atbalstu un finansiālo palīdzību šajos gados kops ir darbojusies, to skaitā no vada domei un 1. vidusskolai. Vislielākais paldies tika teikts vēcākiem, — gan par balto blūzīšu un kreku pacietīgu mazgāšanu, gan par daudzajām bīžu pīšanas reizēm un pastalu šnorēšanām, gan par cienasta sarūpēšanu.

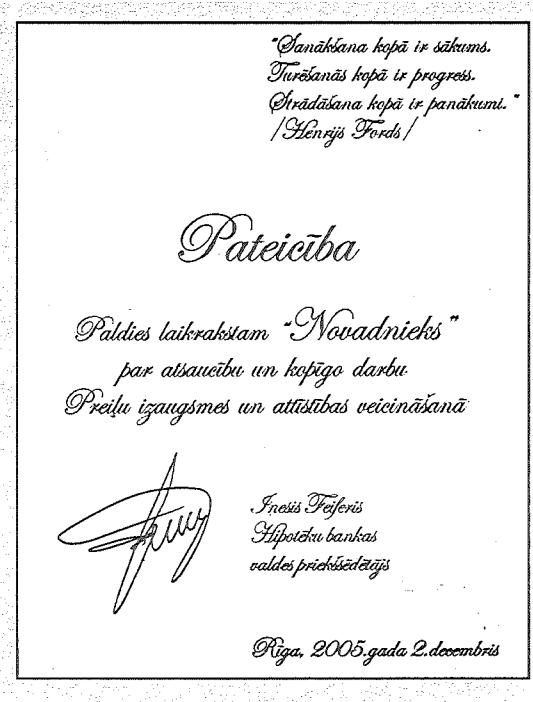
Valsts aģentūras «Tautas mākslas centrs» bija sagatavojis pateicības rakstus par ilggadīgu darbu. Tos saņēma Anna Kārkle, kā arī vairāki dalībnieki.

Ciemos bija ieradušies arī tie pašdarbības kolektīvi, ar ko «Ceiruleišam» gadu laikā nodibinājušies labi kontakti, — «Vīteri» no Rēzeknes, «Raksti» no Jēkabpils, «Vuolyudzeite» un «Vecvārkava» no Vārkavas novada, «Vilkaču» pārstāvis no Rīgas, ciemiņi no Ventspils un citi.

Bērni ir dziedājuši Varakļānu, Dagdas un Krustpils baznīcā, kur ir strādājis priesteris Viktors Naglis. Viņš ansamblim uzdāvināja fotogrāfiju no «Ceiruleiša» uztāšanās Aglonas bazilikā Romas pāvesta nuncijs Baltijas valstīs apmeklējuma laikā. Toreiz «Ceiruleits» upurdāvanā svētās mīses laikā viesim pasniedza tautisko jostu un saktu, un no vi-sām saņemtajām dāvanām cie-miņš līdzi panēmis tikai šīs.

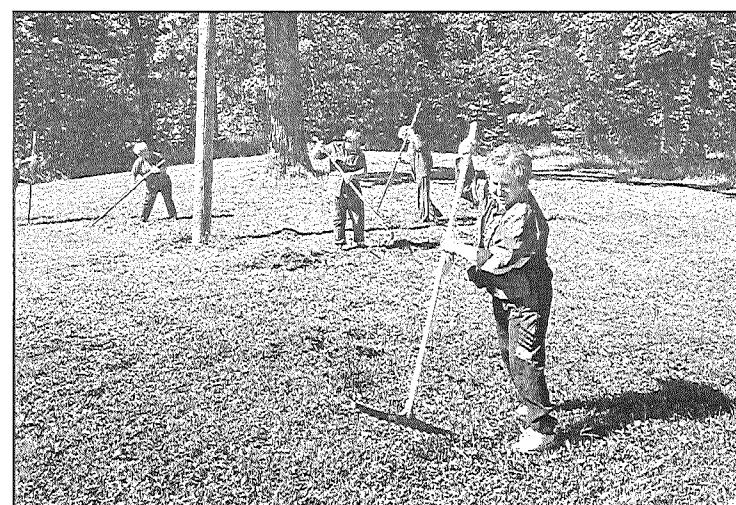
L.Rancāne

Atceries tava daļa ir zaļa...

● Pateicība, ko Rīgā no Hipotēku bankas saņēma «Novadnieka» redaktore. Tāds pats Pateicības raksts pasniegts Preiļu novada domei, ko saņēma domes priekšsēdētājs Jānis Eglītis.

2. decembrī Rīgā, Dekoratīvi mākslas muzejā Hipotēku banka rīkoja pasākumu «Mēs paši» uz kuru pulcējās gandrīz visi Latvijas pilsētu pašvaldību un prese pārstāvji.

● Vasara. 30. jūnija. Preiļu parku kopī Hipotēku bankas darbinieki, klienti un atbalstītāji. Foto no «Novadnieka» arhīva

palīdzību projektu īstenošanā.

Emocionāls pasākumu gaitā bija Ievas Akurātes koncerts. Ievas dziesmas vēlreiz atmodināja mūsos aizsnaudušos pašapziņu un lepnumu par savu zemi.

Hipotēku bankas valdes priekšsēdētājs Inesis Feiferis pateicās arī Preiļu novada domei un laikrakstam «Novadnieks» par atbalstu un sapratni, par to, ka Preiļos banka vienmēr varējusi ištenot savas ieceres.

Atceries tava daļa ir zaļa, pie-

skaries un zeme atkal būs zaļa...
dzied I. Akurāte un tas vieš cerību, ka nākamajā vasarā bankas rīkotajās talkās būs vēl vairāk atbalstītāju. «Sanākšana kopā ir sākums. Turēšanās kopā ir progres. Strādāšana kopā ir panākumi.» Šos Henrija Forda vārdus kā moto banka bija izvēlējusies pasākumam. Lai tie pavada visus cilvēkus, kas kopī savu zemi, lai tā zaļotu.

T.Eliste

Plēsonu skaits tiek regulēts ar medībām

Preiļu rajonā 2005./2006. gada medību sezonā līdz 1. decembrim nomedīti seši vilki. Divi plēsonas nomedīti Līvānu mežniecībā, viens Preiļu mežniecībā un trīs Stabulnieku mežniecībā. Šādu informāciju «Novadniekiem» sniedza Preiļu virsmežniecības medību inženieris Vladimirs Prisjagins. Trīs no plēsonām bija mātītes un trīs – tēvīni.

Vilku medišanas seansa ir paredzēta no 15. jūlija līdz Valsts meža dienesta noteiktā medību atlauju skaita izmantošanai, bet ne ilgāk par 31. martu. 2005./2006. gada medību sezonā saskaņā ar Medību likuma 20. pantu, medību noteikumiem un vilku aizsardzības plānu noteiktais nomedīšanas apjoms valstī ir 130 pelēči. Līdz 1.

šamību meža caunām, seskiem un baltajiem zaķiem. Atbilstoši vietējiem apstākļiem minētie starptautiskie dokumenti pieļauj atkāpes no vispārējām prasībām. Šo sugu monitoringa mērķis ir iegūt datus par starptautiski apdraudētu, bet lokāli izplatītu sugu populāciju stāvokli, noteikt vai populācijas atjaunojas pie medību slodzes. Vladimirs Prisjagins uzsvēra, ka šādā gadījumā vietējā specifika ir jāpamato ar konkrētiem, regulāri ievāktiem datiem. Šo monitoringu veic Valsts meža dienests.

Arī Preiļu virsmežniecības pāraugāmajā teritorijā nomedītie vilki ir pakļauti šai izpētei. Tās laikā tiek pievērsta uzmanība tam, ko vilki ir lietojuši uzturā, vai tie ir radījuši pēcnācējus, kā arī noteikts to vecums.

Sagatavoja L.Rancāne

Kā strādāja un svīnēja sendienās

Turpinām atskatu vēsturē. Sākums laikraksta «Novadnieks» 17. un 22. novembra numuros.

● Pirmā pasaules kara laiks. Krievijas cariskajā armijā dienēja arī latviešu vīri. Viens no viņiem ir attēlā labajā pusē redzams Jānis (Bārtuļa dēls) Vaivods no Vārkavas pagasta Vepru sādžas, kurš nonāca artilērijas pulkā. 1916. gadā kaujās pie Medumiem viņu smagi ievainoja. Jānis Vaivods mira kara lazaretē Daugavpilī, apbedīts Daugavpils garnizona kapos.

Fotogrāfija tapusi Krievijas pilsētā Samārā. Kas ir otrs Jāņa Vaivoda cīņu biedrs, nav zināms. Fotogrāfiju iesūtīja Stanislav Gavars no Aglonas.

● Glīts formas tērps, braša stāja un kaujās rūdīts raksturs – spriežot pēc senajām fotogrāfijām, tādi bija latgalieši, kuriem liktenis bija lēmis dienēt cariskajā armijā un piedalīties Pirmajā pasaules karā. Attēlā labajā pusē redzams vārkavietis, Mežalauskus sādžas iedzīvotājs Aloizs (Silvestera dēls) Gavars. Kopā ar brāli Raimundu viņi tika iesaukti armijā 1914. gadā, devās kalpot cara tētiņam, atstājot neapartus un neapsētus tīrus. Latvijā Aloizs Gavars atgriezās 1920. gadā, uzcēla māju, izveidoja saimniecību. Miris 1932. gadā, apbedīts Vārkavas kapos.

Kas ir otrs fotogrāfijā redzamais vīrietis, nav zināms. Fotogrāfiju iesūtīja Aloiza Gavara mazdēls Stanislav Gavars no Aglonas.

Ungāru rapsodija

Nobeigums. Sākums 20. novembrī un 2. decembra numurā.

Ceturta diena.

Ciemos pie vīndara

Šīs dienas noslēgums mums parādēts īstā vīna pagrabā pie saimnieka vīndara – Līca Pīnceseta. Braucam un braucam ar savu 2-stāvīgo autobusu pa vīnogulāju laukiem pa aizvien sliktākiem un šaurākiem ceļiem. Ārā atkal līst. Edvīns mierina, ka viņš nav aizmaldījis, ka viss kārtībā. Līdz beidzot kādā pagriezenā ir skaids, ka ceļš ir izskalots. Izkāpj šoferi, Edvīns, mūsu vīri, pamīcas dubļos un secina, ka esam atbraukuši. Toties Edvīns, nevienam neteikdam, ne vārda, jau ir gabalā, atliek tīkai sekot. Līst, kājas stieg dubļos, lietussargus nevar uzvilk specīgā vēja dēļ. Gudrākie kurpes paņem rokā un iet basām kājām. Izrādās, ka tepat jau arī ir vīna pagrabi. Mūs sagaida saimnieks un viņa kundze – malaiziete Joho. Abi studējuši Kalifornijā, iemilējušies un apprecējušies, tagad viņiem ir 22 ha liels vīnogulāju lauks, sava vīna darītava un viesu uzņēmšana ir viņu bizness. Pilnīgi visu viņu paveic divatā, tīkai uz vīnogu novākšanu algo 10 strādniekus. Viņu attiecībās jūtama apskaužama harmonija.

Pēc glāzītes stīprāka dzēriena visi atgūstam omulību, apskatām pagrabu ar vīna mucām un sākam vakariņas ar vīnu degustāciju. Vakariņas kundze sagatavojuusi ceptu vistu īpašās ungāru garšvielās ar tradicionālajām ungāru klimpiņām. Vēlāk vēl tiek pasmiegtā ārā uz restēm cepta cūkgaļa. Ľoti garšīgi! Saimnieks rīkojas ar viņiem, zībenīgi atver pudeles, piedāvā viesiem. Akordeonists spēle ungāru melodijas. Degustējam astoņus vīnus. Degustācijas laikā katrs var izvēlēties sev tīkamāko vīnu un turpmāk lietot tīkai to. Izdzertais vīns dāra savu. Akordeonists jau spēle latviešu melodijas un mēs dziedam no sirds. Izrādās, ka saimnieki nedaudz runā arī latviski, tas mūs pilnīgi atbruno. Ungārs un malaiziete sava biznesa dēļ apgūst latviešu valodu! Super! Saimnieks apsola, ka pēc vakariņām līdz autobusam mūs visus aizvedis ar savu mikroautobusu. Atslābināmies. Vīnu cenas ir pienemamas, daļa vīna pudeļu pārceļo mūsu somās un būs labs suvenīrs mājniekiem un draugiem. Zīmīgi, ka ļoti daudziem no mūsu grupas patīk vīns, kuru garšojām kā sesto, un tā nosaukums ir – Szekszardi Kekfrankos, sarkanvīns, ražots no vīnogām, kuras aug tikai Balatona apkārtnē.

Lietus turpina līt. Pēc neliela uztraukuma autobuss mūs ap pustnakti laimīgi atvīzina uz viesnīcu «Eben» Budapeštā.

Piekta diena. Sentendre

Rīts aust cerīgāks, bet nedaudz tomēr līnā. Braucam uz Sentendri, tā ir mazpilsētiņa, kas atrodas tīkai 12 km attālumā no Budapeštā un ir viena no Donavas loka pilsētām. Te dzīvo 20 tūkstoši iedzīvotāju. Tā ir pilsēta ar senatnīgu arhitektūru, ko radījuši serbi un grieķi, kuri bēga no turku iekarotājiem un apmetās te uz dzīvi 17. gadsimta beigās. Sentendre vienmēr ir bijusi mākslinieku, tīrgotāju un amatnieku pilsētiņa. Arī šobrīd pilsētiņa ir ļoti komer-

cializējusies, te ir veikaliņš pie veikaliņa un pasaule vienīgais Marcipāna muzejs. Atkal ir jāsaka, ka tūrisma ceļvežos tikpat kā nav ziņu par šo muzeju. Muzeju apmeklējam bez gida, te ir arī neliela marcipāna ražotne un kafejnīca. Informācijas lapa par muzeju ir daudzās valodās, arī latviešu. To sniedz Karoly Szabo un viņa kolēgi. Muzejs nes Szabo vārdu. Izstāžu zālēs ir vairāk nekā 40 marcipāna izstrādājumu, daži no tiem ir tiešām unikāli, piemēram, 160 cm augsta Ungārijas parlamenta ēka, 2 metrus augsta Maikla Džeksona statuja, vēsturisko Ungārijas slavenību portreti, kaktusu kolekcija un daudzi citi. Tas viss ir veidots no marcipāna. Te var sekot marcipāna ražošanas tehnoloģiskajam procesam un konditoru darbam. Veikaliņā var iegādāties marcipāna suvenīrus, bet kafejnīcā nogaršot konditorejas izstrādājumus. Viss notiek ļoti jaukā un sirsniņā gaisotnē. Vēl tagad prieks atcerēties redzēto un baudito.

Tālāk ceļā mūs ved cauri Višegradi uz Estergomu. Estergomā ir Ungārijas katoļisma centrs. Jau īztalēm gāds Edvīns pievērs mūsu uzmanību pilsētas doma zāļajiem kupoliem. Tā ir pati lielākā Ungārijas baznīca.

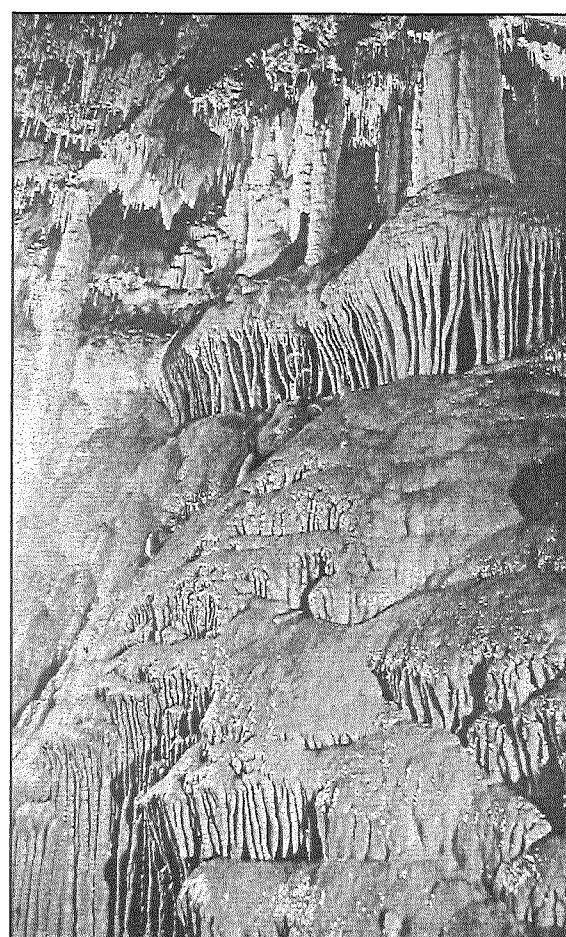
Pārbraucam Donavu un esam iebrakuši slovāku zemē. Izskaņā, ka ekonomiskais stāvoklis ir visai bēdīgs. Sākumā vēl daudz saulespuķu lauku, bet tad sākas kalni – Tatri. Daba skaista, bet nesakopata, pusnoārdītas kādas ražotnes, vietām gruveši.

Vakarā sasniedzam respektablu viesnīcu «Horizont», daļa no grupas tiek iekārtota blakus esošajā viesnīcā, ar tādu pašu servisa līmeni. Mūsu laulātajiem pāriem pat tiek numuri ar burbulvānmām.

Augsto Tatu virsotne Lomnický štit ir mākoņos. Ko nesis nītdienā?

Sestā diena. Tatri

Augsto Tatu virsotnes joprojām mākoņos. Laiks apmācies. Braucam cauri Zemajiem Tatiem uz vienu no skaistākajām Tatru ielejām – Demānovas ieleju. Demānovas ielejā ir vesela alu sistēma, mēs apmeklējam alu, kuru sauc «Svoboda», tā ir 9 km gara un atklāta 1921. gadā. Mēs izejam tūristiem paredzēto alas posmu. Te var redzēt stalaktītus un stalagnītus. Stalaktīti ir lāstekas, bārkstis un citas formas minerālu veidojumi pie alu griestiem. Tie rodas no mineralizētiem ūdeņiem,

● Alā «Svoboda» var vērot stalaktītus, stalagnītus un stalagnātus. Dabas spēks un prasme fascinē. Attēlā redzamais veidojums ir oranžā krāsā.

tiem lēni izsūcoties pa iežu plāsām un iztvaikojet.

Stalagnīti – minerālu, parasti kalcija karbonāta veidojumi – dažāda lieluma konusi un stabu uz alas grīdas, kas aug uz augšu.

Stalagnāti jeb stalaktoni – minerālu kolonnas, kas veidojas, saplūdot stalaktītiem un stalagnītiem.

Pastaiga pa šīs alas gaitēniem un zālēm, kas izvietojusās piecos stāvos, neatstāj vienaldzīgu nevienu. Te ir ne tikai formu, bet arī krāsu dažādība – no bāli pelēkas līdz dzelteni oranžai.

Izgājuši no alām, vērojam, kas notiek kalnos. Mākonji pašķiras un brižiem var redzēt arī kalnu virsotnes. Nolejam, ka nav ko gaidīt līdz nītam, braucam tūlīt uz Augsto Tatru kūrortpilsētu Tatransku Lomnicu, lai paceltos ar pacēlāju kalnos.

Te redzam, kādus posta darbus pastrādājusi pagājušās ziemas vētra, mežs ir simtiem hektāru platībā noslaucīts no zemes virsas. Brīnumis, ka nerēd nekādus lielus ēku postījumus. Varam tikai apjaust, ko ir pārdzīvojuši vietējie iedzīvotāji un cik gadu desmitiem jāpriet, lai izaudzētu jaunu mežu. Visur strādnieki, vāc postījumu sekas.

Mēs paceļamies četrviertīgās kabīnēs līdz pieturai Skalnate pleso, tas ir 1741 metru virs jūras līmeņa. Te valda migla, mākoņus var aptauztīt ar roku. Saprotam, ka nav nekādas jēgas celties vēl augstāk uz Lomnický štit (2632 metri virs jūras līmeņa), jo neko tur nerēdzēsim. Nu nav mums paveicies ar laika apstākliem.

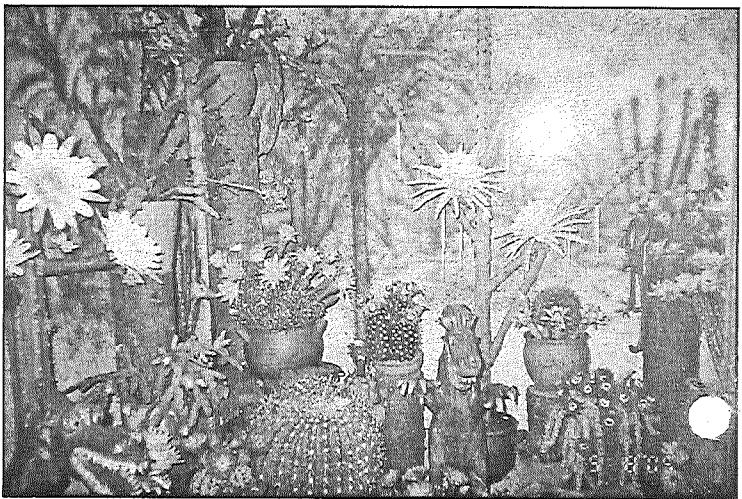
Septītā diena. Akvaparks un ledus alas

Atstājam viesnīcu. Šodien plānots akvaparka «Tātralandia» apmeklējums, bet kāda grupa vēlas braukt uz Ledus alām.

Ledus alas arī atrodas Demānovas ielejā, tās zināmas jau no 13. gadsimta un ir 6 km garas.

● Kad nodegustētas astoņas vīnu šķirnes, izdziedētas latviešu dziesmas, pēdējais brīdis šķirties no viesmīligās Joho — malaizietes, kas labi iejutusies ungāru zemē, audzina dēlēnu un prot vīndarības darbus.

● Muzeja eksponāti — marcipāna kaktusi. Uzreiz tā nepateiksi, ka sukulenti nav īsti.

● Tā pēc vētras postījumiem izskatās Tatri. Mežs kalnos ir no postīts simtiem hektāru platībā. Foto: T.Eiste'

Diezgan pieklājīgs kāpums kalnā līdz icejai alās un nokļūstam pasaikainā ledus valstībā. Te ir tas reitais gadījums, kad stalaktīti, stalagnīti un stalagnāti ir no ledus. Arī te mēs izejam tūristiem atvēlēto posmu.

Apbrīnojuši un iztīksminājušies par dabas brīnumu un akvaparku, turpinām ceļu Krakovas virzienā.

Krakovu sasniedzam savlaicīgi. Stiprākie un izturīgākie ar sabiedrisko transportu aizbrauc uz vecpilsētu. Secinājums ir viens – uz Krakovu jāriko atsevišķa ekskursija. Te ir ko redzēt. Ar šo domu arī aizmiegam.

Astotā diena. Celš mājup

Izbraucam no Krakovas plkst. 5.30. Lai pamodinātu nogurušos tūristus, Edvīns, kā jau mūsu braucienos ierasts, firmas «Rełaks Tūre» vārdā uzauc visam autobusam kādu nacionālu delikatesi, šoreiz tas ir vīns «Egrī – Bikaver». un zosu aknu pastēte.

Zosu aknu pastēte pieder pie Ungārijas gastronomiskajiem suvenīriem, kura gan tiekot iegūta diezgan necilvēcīgā veidā. Trīs nedēļu laikā zosis spaidu kārtā tie-

kot līdz nāvei pārbarotas, līdz katras zoss aknu masa sasniedzot apmēram 900 gramus. Šajā nozarē Ungārija pēc preses ziņām ir līdere pasaules eksporta tirgū.

Ungārija un Slovākija, tāpat kā Latvija, Eiropas Savienībā iestājas 2004. gada 1. maijā. Arī ekonomiskās un sociālās problēmas ir ļoti līdzīgas. Pašlaik Ungārijā turpinoties ekonomiskais karš, jo liela daļa rūpniecisko ražotņu, arī vīna pagrabu nonākot ārvalstu biznesmeņu rokās, galvenokārt vāciešu un austriešu. Cik pazīstams scenārijs, vai ne?

Arī ar eiro ieviešanu Ungārijā ir problēmas. Ja Latvija kā mērķi pievienoties eirozonai ir nosaukusi 2008. gada 1. janvāri, taču to apdraud augstā inflācija, tad Ungārija iespēja pievienoties eiro jau ir atvīrījusies uz 2012. gadu. Ungārija nespēj pildīt solījumus samazināt budžeta deficitu, kas šogad varētu pārsniegt 6% no iekšzemes kopprodukta, un riskē ar ES sankcijām. Tā ziņo Latvijas prese. Vēl ļoti tāls celš ejams, lai mūsu valstis sasniegtu pārticību un cilvēka cienīgu dzīvi katram tās iedzīvotājam.

V.Caune,
celojuma organizētāja

KAIMIŅU RAJONOS

BALVU RAJONĀ

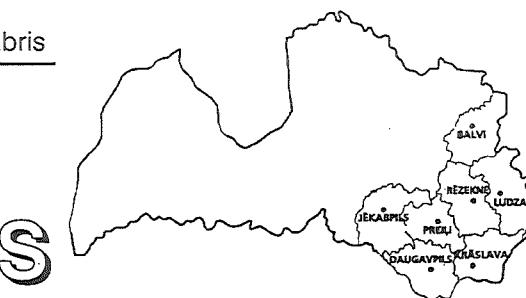
Vilakā plāno Jauniešu dienas Eiropā

Vilakas Valsts ģimnāzija uzņēma ciemiņus no Vācijas, Norvēģijas un Somijas. Viņi bija ieradušies Latvijā un Vilakā, lai plānotu «Jauniešu dienas Eiropā», kas nākamgad notiks Latvijā, pasākumus.

Vilakas Valsts ģimnāzijas direktore Ilze Strapčane stāstīja, ka skolas audzēknī un skolotāji ir piedalījušies «Jauniešu Eiropas dienu» pasākumos 2004. gadā Somijā un 2005. gadā Portugālē. Ārziņu ciemiņiem šī bija iepazīšanās vizite Latvijā, lai saskaņot arī viņu programmu «Jauniešu dienu» pasākumiem, kas nākamgad notiks Latvijā. Arī Vilakas Valsts ģimnāzijas kolektīvs uzņems ārzemju jauniešus un organizēs viņiem dažādus pasākumus. Šoreiz viņiem bija iespēja apskatīt Rīgu, Siguldu, Vilaku.

Kad žilbina mati, starmeši un acis

Izstādes «Šarms un rotas» ietvaros Rīgā notika Latvijas atklātais frizeru konkursss «Osis kau-

sā». Katram frizerim, kurš vēlējās piedalīties konkursā, bija jāizdomā matu griezuma shēma, veidošanas tehnikas apraksts un kopā ar modeļu fotogrāfijām jāsūta žūrijai.

Pēc šiem darbiem no aptuveni 200 dalībniekiem noteica 20 finālistus. Kāds prieks bija četrām Balvu frizerēm, kad saņēma ziņu – ieklūts finālā! Un Inta Ozola, Ilze Pipcāne, Lienna Mikule, Tatjana Potapova sāka gatavoties konkursam, kurā precīzi bija jāatkārtoti atlases kārtā iesniegtais tēls. Modeles satraucās, kā būs, jo žūrija vērtēs ne tikai matu griezumu, veidošanas tehnisko izpildījumu, sarežģītību, oriģinalitāti, aktualitāti. Kopējais tēls pēc tam būs jāiznes uz mēles starmešu gaismā, tas nozīmē – pie frizeras piemeklētu tērpī, meikapu, manikūru, rotas, mūziku, kustības. Taču nu viss ir garām – foto un kino tvērumi gūt bildēs un diskos, apbalvojumi saņemti, bet neaizmirstamie mirkli vēl dzivo frizeru un modeļu atmiņas.

Jūlija Petuhova konkursos piedalās ne pirmo reizi, un projektoru gaisma viņai nav sveša jau no skolas laikiem. Kur citur, ja ne Balvu amatniecības vidusskolas rīkotajās modes skatēs iegūta prasme solot pa to, demonstrējot

Jūlija Petuhova konkursos piedalās ne pirmo reizi, un projektoru gaisma viņai nav sveša jau no skolas laikiem. Kur citur, ja ne Balvu amatniecības vidusskolas rīkotajās modes skatēs iegūta prasme solot pa to, demonstrējot

«Vaduguns»

Uz Jūlijas galvas top frizeres Intas Ozolas iecerētais kārtojums. Kopējā tēla veidošanā darbojās arī vizāziste.

DAUGAVPILS RAJONĀ

Alīnai Lebedevai 35 gadi

Kļuvuši zināmi termiņi, ko Krievijas prokuratūra pieprasījusi četrdesmit nacionālboļševikiem, kuri pirms gada ielauzās Krievijas Federācijas prezidenta pieņemšanas telpā.

Starp apsūdzētajiem ir arī daugavpilieta Alīna Lebedeva. Tā pati, kura ar nejēmēs iesita par seju princim Čārlzam, bet pēc tam tiešraidē uzleja šķidrās ziepes Krievijas šovbiznesmenim Mala-hovam.

Nozieguma būtība: pagājušā gada 14. decembrī, Andreja Sa-harova nāves gadadienā, aptuveni

50 nacionālboļševiki no sešpadsmit Krievijas reģioniem rīkoja mītiņu pie prezidenta administrācijas pieņemšanas telpas Iljin-skas ielā 23. Vēlāk daļa mītiņotāju iegāja iekšā, pieprasot tiksānos ar prezidentu Putini. Kad viņiem to atteicā, liela nacionālboļševiku grupa ieņēma vienu no kabine-tiem. «Iebrucēji» skandēja: «Pu-

tin, aizej pats!», «Mēs jūs iemācīsim Konstitūciju mīlēt!», «Carisms netiks cauril!», «Putinu – nost!», «Putin, nirsti pēc Kur-skas!», «Nost patvaldību!», «Brī-vību politieslodzītajiem!» u.c.

Nacionālboļševikus, kuru vidū bija arī Lebedeva, aizturēja un iesēdināja. Pašlaik notiek tiesas process. Prokuratūra viņiem pie-

prasā cietumsodu no viena gada sešiem mēnešiem līdz četriem gadiem. Alīnai Lebedevai draud trīs gadi cietumsoda.

Jāpiebilst, ka, nemot vērā jau izciesto termiņu, un ja notiesātā labi uzvedīsies, atbrīvošana Lebe-devai «spīd» jau aptuveni pēc gada — 2006. gada nogalē.

«Latgales Laiks»

JĒKABPILS RAJONĀ

Pirmoreiz valsts subsīdē lauksaimniecības tehnikas iegādi

Rajona zemnieku interese par iespēju valsts subsīdiju programmām iegūt atbalstu investīcijām lauksaimniecībā bija visai liela, tomēr īpašu rindu ļauku atbalsta dienesta (LAD) Viduslatvijas reģionālās lauksaimniecības pārvalde 25. novembrī, kad sākās pieteikumu pieņemšana, nebija. Pārvaldes Atbalsta daļas vadītāja vietniece Aija Ozoliņa pastāstīja, ka laika sagatavot visus nepieciešamos dokumentus bijis pieteikami. Kopš 16. novembrī Zemkopības ministrija papildināja subsīdiju programmu, paplašinot atbalstāmo pasākumu loku, zemnieki gaidīja šī papildinājuma spēkā stāšanos, lai varētu pieteikties

valsts subsīdijām. Lielākā interese, protams, ir par atbalstu lauksaimniecības tehnikas iegādei, jo iepriekšējā programmā tā nebija, — informēja A. Ozoliņa. Atbalsta apjoms tehnikas iegādei noteiktā līdz 30 procentiem no summas, par ko iegādāta visdažādāk uzzkarināmā tehnika, bet ne vairāk kā 30 000 lati vienai saimniecībai.

Viduslatvijas reģionālā lauksaimniecības pārvalde pirmajā pieteikumu iesniegšanas dienā lauksaimnieki biežāk vēlējās, lai valsts sedz dāļu no arklu, sējmašīnu, preses un rullu ietinēju iegādei šogad tērētās naudas summas.

Viduslatvijas reģionālā lauksaimniecības pārvalde Madonas un Jēkabpils rajona zemniekiem šajā subsīdiju programmā sadalījis 88 000 latu. (Šo summu nosaka zemju platības reģionā). Kopumā valsti atbalstam ieguldījumiem lauksaimniecības nozarē ir atvēlēts nepilns miljons latu. Šajā

valsts atbalsta programmā darbojas princips: kas pirmsi pie- teikties, tas arī dabūs.

Cer nodrošināt lētāku apgaismojumu

Jēkabpils dome piešķirusi finansējumu elektroenerģijas taupīšanas ierīces izmēģināšanai Aku-rātera ielā. Domes izpildīdirektors Dainis Līcis pastāstīja, ka ir tīcīs ar firmas «Power electronic Europe» pārstāviem, lai runātu par iespējām ar šādām ierīcēm aprīkot visu pilsētu. Tas dod iespēju ietaupīt no 25 līdz 28 procentiem elektroenerģijas, zaudējot tikai sešus līdz astoņus procentus no apgaismojuma, kas neietekmē tā kvalitāti. Uz Jēkabpils ielu apgaismojuma rēķina gadā šādi varētu ietaupīt deviņus līdz desmit tūkstošus latu. Šāda sistēma jau dar-

bojas Toruņas pilsētā Polijā, un Jēkabpils domes pārstāvji varētu doties uz turieni pieredzes apmaiņas braucienā.

Satiksmes ministrija Jēkabpilij sola jaunu tiltu

Satiksmes ministrija ir pasūtījusi izpētes projektu par jauna tilta celtniecības iespējām. To iecerēts nodot publiskai apsprešanai Jēkabpils iedzīvotājiem. Kā viens no iespējamajiem variantiem tiek minēta jauna tilta būve ar izeju uz Celtnieku ielas rajonu, vecā tilta rekonstrukcija vai tilta ar izeju uz Mežrūpnieku ielu būve. Domes izpildīdirektors Dainis Līcis izteica cerību, ka jēkabpilieši būs pragmatiski un savas pilsētas patrioti un dažādu zemes īpašnieku

ietiepības dēļ nenāksies atteikties no tik grandiozas iespējas īstenošanas. Diemžēl Rīgas un citu pašvaldību pieredze liecinot, ka šī problēma ir aktuāla. Savukārt Satiksmes ministrijas ieinteresētība esot garantētam, ka projekts nepaliks plauktā un rezī tiks īstenošs.

Kamēr minētais projekts vēl top, ir radušas konkrētas izredzes kapitāli rekonstruēt pagaidām vienīgo Daugavas tiltu Jēkabpili. Satiksmes ministrija šim nolūkam piešķirusi 196 000 latu. To izmantošas cinkotu margu ierīkošanai un citiem remontdarbiem. Tāpat dome cer iegūt naudu no ES Reģionālās attīstības fonda un izmantot citas iespējas, lai varētu ierīcot trotuāru Aldaunas ielā, tā sekਮējot gājēju drošību, rekonstruēt ceļu apli pie pareizticīgo baznīcas Krustpili un Neretas un Brīvības ielas krustojumā.

«Brīvā Daugava»

LIKUMĪBA, INFORMĀCIJA

Svētki policijas darbiniekiem

5. decembrī Latvijas Valsts policija atzīmēja savu dzimšanas dienu. Policijas dienai par godu 2. decembrī Preiļu rajona policijas pārvaldes sēžu zālē policijas pārvaldes priekšnieks, policijas pulkvedis Roberts Šņepsts teicu svinīgu uzrunu personālsastavam. Viņš sveica visus esošos un bijušos policijas darbiniekus, kā arī tos, kuru nākotnes mērķi saistīti ar dienestu policijā, kolēģiem vēlot izturību, panākumus darbā, tīcību sev un saviem spēkiem. Labākie darbinieki saņēma apbalvojumus.

Par priekšīmīgu dienestu, saņegtajiem augstajiem rezultātiem un sakarā ar Latvijas valsts policijas 87. gadadienu ar krūšu nozīmi «Par cītu policijā» apbalvoti policijas kapteinis, Preiļu rajona policijas pārvaldes priekšnieks vietnieks, Kriminālpolicijas priekšnieks Aigars Salenieks, po-

licijas kapteinis, Preiļu rajona policijas pārvaldes Kārtības policijas nepilngadīgo lietu inspekcijas jaunākais inspektorš Ainārs Grāvers.

Par priekšīmīgu dienestu, saņegtajiem augstajiem darba rezultātiem un sakarā ar Latvijas valsts policijas 87. gadadienu ap-

balvoti ar Valsts policijas Goda rakstu policijas leitnanti, Preiļu rajona policijas pārvaldes Kriminālpolicijas pirmstases izmeklēšanas nodaļas speciālists Ainārs Kursihs, policijas majors, Preiļu rajona policijas pārvaldes Kriminālpolicijas operatīvi tehniskās grupas inspektorš (kriminālists) Anatolijs Šņepsts.

Kopumā apbalvojumus saņema 80 darbinieki. Ar krūšu nozīmi «Par izdienu policijā» apbalvoti 17 darbinieki, prēmijas piešķirtas 35 darbiniekiem. Atmaksāts pildus atvainījums piešķirts 28 darbiniekiem.

Sagatavoja L.Rancāne

Advokāti nodrošina obligāto aizstāvību kriminālprocesā

Latvijas zvērinātu advokātu padomes pārstāvji 30. novembrī, tikšanās laikā ar tieslietu ministri Solvitu Āboltiņu un Tieslietu ministrijas vadības pārstāvjiem apliecināja, ka advokāti sniedz obligāto aizstāvību, kura paredzēta Kriminālprocesa likumā, informē Tieslietu ministrija.

Kriminālprocesa likums pašlaik neparedz, ka advokātam obligātās aizstāvības sniegšanai ir obligāti nepieciešams noslēgt līgumu ar ministriju par juridiskās palīdzības sniegšanu – Kriminālprocesa likuma pārējas noteikumi nosaka, ka līgumi par juridiskās palīdzības sniegšanu ir jānoslēdz līdz 2006. gada jūnijam.

«Publiski izskanējušie minējumi par to, ka šo līgumu neesamības dēļ tagad nebūs advokātu, kuri sniegs obligāto aizstāvību kriminālprocesā, ir nepamatoti,» norāda ministre.

Tikšanās laikā padomes pārstāvji apliecināja, ka ir gatavi piedāvāt vienotu risinājumu, kādā veidā nodrošināt, lai zvērināti advokāti atbildīgi pildītu pienākumus valsts obligātās aizstāvības ietvaros. Viens no risinājuma variantiem varētu būt līguma slēgšana starp padomi un ministriju par obligātās aizstāvības nodrošināšanu kriminālprocesā.

Tikšanās laikā tika panākta vienošanās par metodiskās palīdzības sniegšanu advokātiem Ministru kabineta noteikumu «Noteikumi par advokāta samaksu par valsts

nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu kriminālprocesā un samaksas kārtību» piemērošanā, kā arī tika identificētas normas, kurus minētajos noteikumos ir nepieciešams pilnveidot. Ministrija un padome par minēto noteikumu pilnveidošanu plāno diskutēt nākamā gada sākumā.

Papildus tikšanās dalībnieki vienojās, ka nākamgad būtu nepieciešams precīzēt Advokatūras likumu saistībā ar Kriminālprocesa likuma ieviešanu un saistībā ar valsts garantētās juridiskās palīdzības instrumenta izveidošanu. Puses vienojās, ka padome savus priešlikumus par grozījumiem Advokatūras likumā ministrijai ienesigs līdz 2006. gada 20. janvārim.

«Valsts pirmās personas» LTV turpmāk vadīs Dzintris Kolāts

Latvijas Televīzijas (LTV) rādījumu «Valsts pirmās personas» turpmāk vadīs bijušais Latvijas Radio ģenerāldirektors Dzintris Kolāts, informē LTV sabiedrisko attiecību vadītāja Ieviņa Liepiņa. Kolāts atsaucies uz LTV piedāvājumu un pirmsais raidījums viņa vadībā eterā būs redzams jau 8. decembri.

LTV ģenerāldirektors Jānis Holsteins norādīja, ka augsta līmena vadītāju tādā ātrumā nav viegli atrast. Mērķis bijis izvēlēties cilvēku, kurš spētu nenolaist ze-

māk Baibas Strautmanes uzstādīto augstā standarta «latīnu», turklāt būtu tolerants, smalkjūtīgs un profesionāls vadītājs, kurš atbilstu augstākajām žurnālistikas prasībām. Holsteins uzskata, ka LTV tas ir izdevies.

Strautmane tiešajā eterā pēc intervijas ar Rīgas mēru Aivaru Ak-senku (JL) paziņoja, ka ir nolēmusi pārtraukt darbu televīzijā, lai izvairītos no pārmetumiem par iespējamajiem interesu konfliktiem.

Strautmane skaidroja, ka darbu televīzijā viņa pamet, lai izvairītos no pārmetumiem par interesu

konfliktu saistībā ar viņas vīru advokātu Romualdu Vonsoviču.

«Tā ir iekšēja sajūta, kas saistīta ar to, kas notiek ar un ap advokātu Romualdu Vonsoviču, zinot, kā daži politiķi uzskata par iespējamumu to komentēt,» sacīja Strautmane un piebilda, ka viņai «būtu jocigi runāt par «Bankas Baltija» (BB) lietu un advokātu interešu konfliktiem». Vonsovičs pārstāv Latvijas Banku likvidējamās BB prasībā par 185,6 miljoni latu piedziņu.

Kolāts Latvijas Radio ģenerāldirektora amatā strādāja 10 gados. Viņa pilnvaras šajā amatā beidzās šā gada 6. novembrī.

PREIĻU RAJONA TIESĀ

Preiļu rajona tiesā izskatīšanai noliktās sēdes no 20. decembra

LAIKS	LIETAS DALĪBNIKI	LIETAS BŪTĪBA
20. decembri pulksten 10.00	Valentina Vanaga	KL 180.(1) (izdarīja zādzību nelielā apmērā)
21. decembri pulksten 9.30	Jānis Zīberts	KL 175.(3) (izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu)
21. decembri pulksten 11.00	Stanislavs Lukaševičs	KL 185.(1) (tiši bojāja svešu mantu)
22. decembri pulksten 10.00	Māris Verze	KL 174. (cietsirdīgi apgājās ar nepilngadīgo, kurš no viņa ir materiāli un citādi atkarīgs, nodarīja nepilngadīgajam fiziskas un psihiskas ciešanas)

POLICIJAS ZINĀS

Laikā no 30. novembra līdz 5. decembrim Preiļu rajona policijas pārvaldes dežurdaļā saņemti 34 iesniegumi. Par 23 nelikumībām uzsākts kriminālprocess. Reģistrēti pieci ceļu satiksmes negādījumi, 11 – huligāniskas darbības, astoņi ģimenes skandāli, septiņas zādzības.

Nelikumīgi tirgoja alkoholu

30. novembrī Aglonā 1955. gadā dzimusī Polina piekerta savā dzīves vietā, nelikumīgi tirgojoši alkoholu.

Sabojāja gāzes pievadu

30. novembrī Stabulnieku pagastā 1964. gadā dzimusī vīrietis, vadot automašīnu Audi – 100 atpakaļgaitā, iebraca dzīvojamās mājas gāzes ievades centrā. Satiksmes negādījumā bojāts «Latvijas propāna gāzes» ievades vads. Automašīnas vadītājs negādījuma vietu atstāja. Notikuma vietā saistīts apskates protokols.

Brauca dzērumā

1. decembrī ceļa «Pienipi – Smelteri» trešajā kilometrā piekerts 1961. gadā dzimusī vīrietis, kas vadīja automašīnu Ford – Tranzit bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām. Vadītājs atradās alkohola reibuma stāvoklī. Uzsākts kriminālprocess.

Velosipēds pazūd un atrodas

2. decembrī Līvānos 1955. gadā dzimusī Zinaida konstatēja, ka dzīvesvietā no kāpnu telpas ir pazudis viņai piederošais saliekamais velosipēds gaiši zaļā krāsā. Velosipēds atrasts un atgriezts īpašnieci. Uzsākts kriminālprocess.

Autovadītāja notrieča meiteni

3. decembrī Līvānos, Rīgas ielā 1970. gadā dzimusī autovadītāja, vadot automašīnu Mazda Xedos uz gājēju pārejas notriece 1991. gadā dzimušu meiteni. Cieši ar kājas sasitumu nogādāta Jēkabpils slimnīcā.

Automašīnai izsistī lukturi

4. decembrī Līvānos, Rīgas ielā 1967. gadā dzimušā Guntas automašīnai SAAB 900 un 1984. gadā dzimušā Artūra automašīnai Audi – 80 izsistīs priekšējais lukturis un labās puses pagrieziena lukturis. Uzsākts kriminālprocess.

Nodarīts kaitējums aptiekai

4. decembrī uzbrukumu dzīvoja «Zalā aptieka» Līvānos. Izdauzīts durvju stikls, nodorot 100 latus lielu materiālo zaudējumu.

Izdzēra pāri mēram

4. decembrī Preiļu slimnīcā nogādāts 1962. gadā dzimusī vīrietis. Viņam konstatēta diagnoze – saindēšanās ar alkoholu.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

Informē — 112

Līdz ar Adventes atnāšanu Valsts ugunsdzēšības un glābšanas dienesta Preiļu brigāde aicina neatstāt bez uzraudzības Adventes vaināgā iedegtas sveces, kā arī pārliecināties, vai vainags nav novietots viegli uzliesmojošiem priekšmetiem. Kā rāda statistika, Adventē ugunsnelaimes visbiežāk notiek publiskās ēkās un darba kabinetos, tādēļ ugunsdzēsēji iesaka darba kabinetos, publiskās ēkās, skolās, bērnudārzos, arī veikalos skatlogos Adventes vainagos sveces nedegt svecītes vai izmantot elektriskās lampīnas. Nelielas aizdegšanās notiek arī citviet, taču cilvēki paši laikus tās pamānuši un nodzēsuši.

Arī vainagi pārsvārā ir gatavoti no degstspējīgiem materiāliem, tādēļ cilvēkiem vajadzētu parūpēties un veikalos iegādāties īpaši vainagiem domātus svečturus, kas, izdegot svecei, pasargās vainagu no aizdegšanās.

Trāgiskākais ugunsgrēks no svecēm Adventes vaināgā notika 2003. gada 22. decembrī, kad Tukuma rajona Kandavas sociālās palīdzības centrā dzīvību zaudēja četri tā iemītnieki (18 gadus veca garīgi slimīga meiteņa, 70 un 85 gadus vecas sievietes un 70 gadus vecs vīrietis), bet 23 personas cieta no dūmiem un šoka un tika stacionētas.

V.Haritonovs,
VUGD Preiļu brigādes komandiera p.i.

POLICIJA MEKLĒ

Aizkraukles rajona policijas pārvaldes darbinieki meklē bezvēsts pazudušo nepilngadīgo 1991. gadā dzimušo RENARU KAŽUS. R.Kažus dzīvo Aizkraukles rajona, Kokneses pagastā, mājās «Liepas».

Zēns 03.12.2005. ap pulksten 1.00 ar automašīnu VW PASSAT, valsts numurzīme — EU 1140, baltā krāsā (kuru paņēma bez atļaujas), no savas dzīvesvietas aizbrauca nezināmā virzienā un līdz šim brīdim nav atgriezies.

Pazīmes: augums 170 cm; vidējas miesas būves; mati tumši, īsi. Gērbies: tumši zilas džinsa auduma bikses; tumši pelēks džemperis ar augsto krāgu, melnām un gaiši pelēkām svītrām. Ja Jūsu rīcībā ir informācija par nepilngadīgā Renāra Kažus atrašanās vietu, vai jebkāda cita informācija (arī par iepriekš minēto automašīnu), lūdzam zvanīt pa tālruni 5102500; 5102517; 02 vai vērsties tuvākajā policijas nodalā.

**Ministrū prezidenta
Aigara Kalviša vadītajai
valdībai apritējis gads. Kā jūs
vērtējat šīs valdības darbu?**

Jānis Brics, pensionārs no Preiļiem:

— Neko labu par tās darbību nevaru pateikt. Valdība vairāk domā par savu labumu, nekā par iedzīvotājiem. Lauku cilvēkiem pat netika paziņots par subsīdiju saņemšanu tehnikai. Nolēpumā tiek turēts, kas īsti saņem Eiropas piešķirto finansējumu. Nesaprotu, kas tā par kārtību, ka vienam lauciniekam pienu vērtē kā augstākās, bet otram kā zemākās šķiras, taču salej visu kopā vienā mucā. Viss stipri sadārdzinājies. Pensionāri knapi var izdzīvot.

Marfa un Antonijs Trofimovi no Preiļiem:

— Normāla valdība, laba. Kalvītis lai vada arī turpmāk. Pensijas pamazām paaugstina, minimālās algas arī, uztraucas, kāpēc cilvēki aizbraukuši no Latvijas. Viņam vajag dot vairāk laika, lai šī valdība pa istam sevi parādītu. Slikti, ja katru gadu mainās un nepaspēj iestrādāties. Protams, mums, pensionāriem, medicīnas pakalpojumu dārdzība nepatik, bet neko darīt.

Jānis Jurkjānis
no Riebiņu novada
Rušonas, pusgadu
bezdarbnieks:

— Es par šo valdību neko nevaru pateikt, jo maz esmu izjutis tās darbošanos. Ilgu laiku dzīvoju un strādāju ārpus Latvijas. Tomēr redzu, ka šeit visam ir cēlušās cenas, bet algas tām netiek līdz. Varbūt pēc kāda laika atkal došos darbā uz ārzemēm, kur ir daudz viesstrādnieku no Latvijas.

Juris Maskalāns,
zemnieku
saimniecības
īpašnieks
no Vārkavas novada
Rožkalniem:

— Nekādu īpašu atšķirību, salīdzinot ar iepriekšējām valdībām, nejūtu, bet lai vien turpina strādāt tā pati. Esmu pārliecinājies, ka mana labklājība atkarīga pašam no sava darba. Pēdējā laikā jutu Eiropas Savienības atbalstu. Piemēram, šogad, finansējums piešķirts trijiem manas saimniecības projektiem. Manuprāt, ES materiālu palīdzība zemniekiem saņemama ar valdības palīdzību. Varbūt grūtāk klājas budžeta iestāžu darbiniekiem — policistiem, medīkiem, pedagoģiem, bet vienīm palīdzēt uzreiz nevar. Pašlaik palīdz zemniekiem, pēc tam citiem. Pensijas kaut maz, tomēr palielina nemītīgi. Apbēdina augstā inflācija, degvielas cenu straujas kāpums.

Raivis Mežinskis
no Riebiņiem,
mācās vakarskolā:

— Nevaru teikt, ka dzīvojam ļoti labi. Latvijā ir slikti ceļi. Uztrauc tas, ka nav darba. Vakarskolā mācos tāpēc, ka griēju sākt strādāt un pelnīt pats savu naudu. Domāju, ka pēc skolas absolvēšanas došos studēt, gribu apgūt automehānika specialitāti. Slikti tas, ka mācību maksa par studijām ir tik liela. Ceru, ka vecāki atbalstīs, ģimenē apstākļi ir normāli. Lai strādā Šī pati valdība, varbūt izdosies Latvijai pēc gadiem desmit sasniegta arīzēju limeni.

L.Rancāne

Foto: A.Stepanovs

SLUDINĀJUMI, REKLĀMA

INSERVISS GROUP

PRECES UN PAKALPOJUMI UZ KREDĪTA

DECEMBRĪ VISUS VAKCINĒJAM

**G *
pret AUKSTIEM
%**

**Preiļi,
Brīvības iela 2,
tālr. 53 81125**

V/a «Sabiedrības veselības aģentūra» informē

**Par iespēju pie ģimenes ārstā bez maksas saņemt
valsts apmaksātu pretgripas vakcīnu iedzīvotāju grupām,
kas pakļautas lielākam riskam saslimt ar gripu.**

Minētās iedzīvotāju grupas ir:

- bēri līdz 7 gadu vecumam;
- pieaugušie virs 65 gadu vecuma;
- ārstniecības iestāžu, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta, Valsts robežsardzes, Sanitārās robežinspekcijas, Ieslodzījumu vietu pārvaldes, Valsts policijas, muitas darbinieki.

Visu augstākminēto iedzīvotāju grupu vakcinācija turpināsies un norisināsies visu decembri.

Tā kā gripas vakcīnu piegāde notiek pakāpeniski, aicinām iedzīvotājus būt saprotot, ka gripas vakcīnas kādam ģimenes ārstam ir beigušas, tad abpusēji vienoties par labāko vakcinācijas datumu un laiku. Lēmumu par vakcinācijas nepieciešamību, izvērtējot katra cilvēka veselības stāvokli, jāpieņem ģimenes ārstam.

Šobrīd Eiropā un t.s.k. Latvijā ir konstatēti tikai atsevišķi gripas vīrusa gadījumi. Sabiedrības veselības speciālisti apliecina, ka decembris ir optimāls laiks, lai saņemtu pretgripas vakcīnu un līdz gripas sezonālajam uzsiesojumam iegūtu imunitāti pret to.

Iedzīvotājus par iespēju vakcinēties aicinām interesēties pie saviem ģimenes ārstiem vai Veselības obligātās apdrošināšanas valsts aģentūrā (VOAVA) pa bezmaksas tālrundi 8001234, kā arī www.sva.lv.

Digitālais Satelittelevīzijas komplekts

TIKAI LS 1* **LS 169,-**

**Ziemassvētku
ĀRAČIJA
SPEKĀRS DECEMBERIM**

**L.N.G.
Preiļi
Aglonas iela 14**

VIASAT

Klientu apkopōšanas dienests
Tālr. 7 06 05 04
www.viasat.lv

YOTA

Veikals:
Rīga, A. Čaka iela 124
Tālr. 7 27 55 86
www.yota.lv

**Arzemju investors pēr mežu ar zemi
(arī lietošanas tiesības)
par labu samaksu.**

Tālr. 9682226, 8614444, 5068515.

Fakss 5068514.

**Pēr autotorpus uz automašīnas
ZIL, KAMAZ vai citas bāzes.**

Paceles augstums vismaz 22 metri.
Var būt jebkādā stāvoklī, bez TA un dokumentiem. Tālr. 8233988, 5425926.

Abonē «Novadnieku»

2006. GADAM VISĀS Preiļu rajona pasta nodaļas,
redakcijā Brīvības ielā 14, Preiļos,

vai **internetā** www.novadnieks.lv sadalā «Abonēšana».

**Izmanto izdevību — abonē redakcijā ar atlīko maksājumu
pa tālrungi 5307057.**

SIA «IBIZA»

Iepērk Vidzemē pie ceļa

Priede	Egle
diam. 9-14	Ls 23
diam. 14-28	Ls 34
diam. 28 <	Ls 38

Iepērk Latgalē pie ceļa

Priede	Egle
diam. 14-28	Ls 32
diam. 28 <	Ls 35

Iepērk papīrmalku pie ceļa.

Bērzs — Ls 16. Skujkoki — Ls 10. Apse — Ls 8.

Tālr. 6460872, 6457973.

Ātra apmaksā. Slēdzam sadarbības līgumus.
Sniedzam transporta pakalpojumus.

SIA «Rēzeknes galas kombināts» iepērk lopus.
Tālrundi uzziņām 4622475.

**SIA «RANKO» iepērk
mājlopus dzīvsvarā.**
Samaksa tūlīteja.

Tālr. 5342807, 9161121, 6333669.

**Līvāni. Stacijas iela 1
Lombards.**

Kredīti pensionāriem bez kīlas — Ls 500.
Pērk — pārdomā sertifikātus

Tālr. 6780843.

Preili. Raina bulvāris 15

Kredīti pensionāriem bez kīlas — Ls 500.

Pērk — pārdomā sertifikātus

Tālr. 6198846, 5307068.

**VĀRKAVAS NOVADA DOME
IZSLUDINA CENU APTAUJU
malkas iegādei 2005.-2006. gada
apkures periodam.**

Paredzamais apjoms 1500 m³.
Piedāvājumu var iesniegt par daļu
no apjoma.

Iesniegšanas termiņš līdz
16.12.2005.g. Vārkavas novada
domē Vecvārkavā, Skolas 5.

Lai priecīgi sagaidītu Ziemassvētkus — a/s «Latg
Finansu un investīciju kompānija» decembrī piedāv
pensionāriem kredītus ar pazeminātu procentu likmi.
Pastāvīgiem klientiem 1,5% mēnesī!!!

Līvānos (tikai otrdienās, iepriekš jāpievana), Preiļos,
Raina bulv. 13 – 300.kab. Tālr. 5324164, 8345847.

**TĒRAUDA DURVIS
AR KOKA APDARI**

KRISPOL **PACEĻAMIE GARĀZU VĀRTI
TO AUTOMĀTIKA**

-40%

**eluplast PLASTMASAS LOGI, DURVIS,
RENU PALODZES, STIKLA PAKETES**

TERRA-LAT

Preiļi, Daugavpils iela 12 T....9504010

e-pasts: terralat@inbox.lv T./F. 5324666

DZIEDNIEKS Jāzeps Kancāns
8. un 15. decembrī
pieņems Līvānos.
Tālr. 9464873.

Vispasaules Kristīgo dziednieku asociācijas dziednieki ZIGFRIDS LIEDE, kosmopsihologijas zinātnu doktors, un ILZE LUBGĀNE, daktore, gaišreģe, dziedniece pieņems Preiļu kultūras namā 9. decembrī no plkst. 9.00-11.00, Līvānu kultūras namā 9. decembrī no plkst. 12.00-13.00. Pieteikties personīgi. Tālr. 9656936.